

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

31. maj 2007

FVM 443

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. – 12. juni 2007

1. Rapport fra Kommissionen til Rådet om anvendelse af krydsoverensstemmelsessystemet
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM (2007) 147
Side 4

2. Forslag til Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter
- *Politisk enighed*
KOM (2006) 822
Side 8

3. Forslag til Rådets forordning om særlige regler for frugt og grøntsektoren og om ændring af visse forordninger
- *Politisk enighed*
KOM (2007) 17
Side 13

4. Forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter samt ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler
- *Politisk enighed/ vedtagelse*
KOM (2005) 671
Side 21

5. Forslag til Rådets direktiv om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder
- *Politisk enighed/ vedtagelse*
KOM(2005) 151
Side 34

6. Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæiske ål

- *Politisk enighed*
KOM (2005) 472

Side 37

7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 41/2007 for så vidt angår den genopretningsplan for almindelig tun, som Den internationale Kommission for Bevarelse af Tunbestanden i Atlanterhavet har anbefalet

- *Vedtagelse*
KOM (2007) 74

Side 49

8. Forslag til Rådets forordning om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande

- *Politisk enighed*
KOM (2006) 411

Side 51

9. Forslag til Rådets forordning om indgåelse af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og den danske regering og det grønlandske landstyre på den anden side

- *Politisk enighed*
KOM (2006) 804

Side 56

10. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: En politik, der skal reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid i europæisk fiskeri

- *Rådskonklusioner/ Formandskabets konklusioner*
KOM (2007) 136

Side 60

11. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005 for så vidt angår drivgarn

- *Vedtagelse (evt. på et kommende rådsmøde)*
KOM (2006) 511

Side 64

12. Forslag til Rådets forordning om indførelse af bevarelses- og håndhævelsesforanstaltninger gældende for det område, som reguleres af Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav

- *Vedtagelse på et kommende rådsmøde*
KOM (2006) 609

Side 65

- 13.** Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1941/2006, (EF) nr. 2015/2006 og (EF) nr. 41/2007 for så vidt angår fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande
- *Vedtagelse (evt. på et kommende rådsmøde)*
KOM (2007) 201

Side 68

- 14.** Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 379/2004 for så vidt angår forhøjelse af toldkontingenterne for fiskevarer for perioden 2007-2009
- *Vedtagelse på et kommende rådsmøde*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 68

- 15.** Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg som højst er tolv måneder gammelt
- *Politisk enighed/vedtagelse*
KOM (2006) 487

Side 68

Punkterne 1-14 hører under Fødevareministeriets ressort.

Punkt 4 hører under Fødevareministeriets og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes ressort.

Punktet 15 hører under Familie og Forbrugerministeriets resort.

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 11. – 12. juni 2007

1. Rapport fra Kommissionen til Rådet om anvendelse af krydsoverensstemmelses-systemet

KOM (2007) 147

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 26. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

KOM (2007) 147

Resumé

Ved Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 om enkeltbetalingsordningen er krydsoverensstemmelse indført som et obligatorisk element i den fælles landbrugspolitik. Reglerne om krydsoverensstemmelse er indført gradvist over en treårig periode fra 2005 til 2007 og omfatter følgende fire områder: miljø, folke-, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd samt god landbrugs- og miljømæssig stand.

Baggrund

Kommissionen har den 29. marts 2007 ved KOM (2007) 147 fremsendt rapport om anvendelse af krydsoverensstemmelsessystemet, der blev indført som del af reformen af den fælles landbrugspolitik fra 2003. Rapporten er ikke ledsaget af forslag i form af juridiske tekster.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet den 11.-12. juni 2007 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der ikke foreligger noget konkret forslag.

Formål og indhold

Krydsoverensstemmelse blev indført i 2005. På baggrund af de bestemmelser, der fremgår af bilag III og IV til Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 har medlemsstaterne over en treårig periode indført krydsoverensstemmelseskrav, som landbrugerne skal overholde for at få udbetalt den fulde landbrugsstøtte. Samtlige krav er baseret på eksisterende lovgivning, som landbrugerne har skullet overholde i en årrække forud for indførelsen af krydsoverensstemmelse.

Beretningen om krydsoverensstemmelse er udarbejdet på baggrund af;

- 1) erfaringer, som Kommissionen har gjort sig i forbindelse med revision af krydsoverensstemmelsessystemet i forskellige medlemsstater,

- 2) erfaringer, som medlemsstaterne har gjort sig efter afslutningen af det første år med krydsoverensstemmelse, og som er sendt til Kommissionen i 2006 som svar på spørgeskema, og
- 3) statistikoplysninger fra medlemsstaterne vedrørende gennemførelsen af kontrollen med krydsoverensstemmelse i 2005 og sanktionerne i forbindelse hermed.

Beretningen fokuserer hovedsageligt på kontrol af krydsoverensstemmelse med henblik på at finde løsninger på de problemer, som er set indtil nu. Det anerkendes, at der er behov for, at systemet er så ensartet som muligt i alle medlemslande, dog samtidig med at nærhedsprincippet iagttages, så medlemsstaterne kan tilpasse systemet til de specifikke behov, de måtte have. Krydsoverensstemmelse forventes også at indgå i sundhedschecket i 2008.

På baggrund af de indhentede erfaringer foreslår Kommissionen i sin beretning blandt andet:

- 1) indførelse af bagatelgrænser, hvor mindre førstegangs overtrædelser ikke fører til en sanktion, men en advarsel. Kommissionen foreslår samtidig en finansiel bagatelgrænse, så sanktioner, der ikke overstiger 50 Euro, ikke skal effektueres,
- 2) en regulering af kontrolfrekvensen, så denne i praksis kan fastholdes på 1 % som forudsat for krydsoverensstemmelse (anden kontrol af regler, som indgår i krydsoverensstemmelse vil fortsat blive indberettet og kan resultere i sanktioner ifbm. krydsoverensstemmelse),
- 3) mulighed for varsling af landbrugeren forud for kontrol af arealrelaterede regler og støttebetingelser,
- 4) tilrettelæggelse af kontrollen på det mest relevante tidspunkt i forhold til de specifikke krav,
- 5) sikring af information af landbrugerne om krydsoverensstemmelse, og
- 6) øget fleksibilitet for så vidt angår 10-måneders rådighedsperioden

Kommissionen har nedsat en ekspertgruppe til yderligere drøftelser af mere praktiske spørgsmål og udvikling af ideer til "best practice" og øget mulighed for anvendelse af flaskehalskontrol fx på mejerier og slagterier som en slags indikatorkontrol. Videre skal ekspertgruppen drøfte implementeringen af pointsystemet i medlemslandene, og hvordan dette skal være udgangspunkt for en tolerancegrænse for mindre overtrædelser, der skal føre til advarsel/påbud, men ikke fradrag i den direkte støtte.

Endvidere foreslår Kommissionen, at reglerne om krydsoverensstemmelse inden for miljø, dyre-, plante-, og folkesundhed samt dyrevelfærd bliver indfaset over en treårig periode i de nye medlemslande, ligesom det er sket i EU-15.

Det forventes, at rådskonklusionerne vil omhandle ovenstående forslag, og at det vil fremgå, at forenklingsforslagene skal gennemføres hurtigt, om muligt allerede fra 2007. Hvad angår den finansielle bagatelgrænse, har Kommissionen meddelt, at den grænse på 100 Euro som er ønsket af man-

ge medlemslande er for høj. Den foreslåede tolerancegrænse skal administreres ved hjælp af et pointsystem.

Hvad angår kontrolfrekvensen på 1 %, forventes det, at der opnås enighed om, at denne kan opfyldes på betalingsorganniveau i stedet for på kontrolmyndighedsniveau.

Det forventes også at fremgå af rådskonklusionerne, at der ved formuleringen af krav inden for området: god landbrugs- og miljømæssig stand skal tages hensyn til regionale forskelle, så der kun gennemføres krav, der er relevante i den enkelte medlemsstat.

Endelig forventes det at fremgå af rådskonklusionerne, at yderligere forenklinger og afklaringer skal analyseres, og erfaringer med de fysiske kontroller drøftes på EU-niveau, senest i forbindelse med CAP-sundhedschecket i 2008.

Hvad angår risikoanalyser, forventes det at fremgå, at det kan indgå som elementer heri, hvorvidt landbrugeren har deltaget i bedriftsrådgivning eller særlige certificeringssystemer.

Endelig forventes flere forenklinger og afklaringer at blive analyseret, og erfaringer med de fysiske kontroller drøftet på EU-niveau, senest i forbindelse med CAP-sundhedschecket i 2008.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det er hensigten, at drøftelsen skal bidrage til afklaring af lovgivningen om krydsoverensstemmelse.

Høring

Landbrugsraadet understregede i §2-udvalget (landbrug) den 29. maj 2007, at den væsentligste indsigelse fortsat er det uklare regelsæt, og at der er meget at gøre endnu. Der blev henvist til de tidligere afgivne høringssvar.

På møde i § 2-udvalget (landbrug) den 27. marts 2007 bemærkede Landbrugsraadet, at rapporten var et positivt tiltag, idet den fokuserer på klare regler. Landbrugsraadet ønsker ensartet anvendelse af krydsoverensstemmelseskravene i alle medlemslande. Man ser desuden gerne, at alle kravene gennemgås med henblik på at gøre dem klarere.

Ved skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) bemærkede Landbrugsraadet den 24. april, at der er flere positive elementer i Kommissionens rapport. Landbrugsraadet er enig i og har længe argumenteret for, at der er et akut behov for at forenkle og klargøre bestemmelserne om krydsoverensstemmelse. Rapporten tilgodeser dog ikke landbrugets ønske om at reducere antallet af krav, eller ønsket om, at kravene skal være konkrete og målbare. Landbrugsraadets krav om større grad af proportionalitet mellem overtrædelse og sanktion er heller ikke tilgodeset.

Landbrugsraadet finder ikke, at det er en farbar vej at forøge kontrolomfanget ved hyppige overtrædelser. Der bør i stedet fokuseres på årsagerne og en afhjælpning af problemet. Af Kommissionens rapport udleder Landbrugsraadet, at man i Danmark har sanktioneret langt hårdere end i det øvrige EU, hvor 1 % sanktion har været hyppigst brugt, medens man i Danmark i langt højere grad har brugt 3 eller 5 % sanktion. Dette er ikke er tilfredsstillende, og det stiller de danske landmænd i en ugunstig konkurrencesituation i forhold til EU's øvrige landmænd, mener Landbrugsraadet.

Endelig fremhæver Landbrugsraadet, at det først og fremmest er vigtigt, at de uklare krav fjernes fra krydsoverensstemmelsesordningen, sådan at landmanden ikke behøver at være i tvivl, om, at han har overholdt kravene. Dette er, ifølge Landbrugsraadet, ikke muligt med det nuværende omfang og udformning af kravene. Disse ændringer sammen med de ovennævnte elementer herunder tolerancegrensener bør vedtages snarest muligt, så de kan gennemføres fra starten af 2008.

LO har den 24. april ved skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) bemærket, at man gerne, udover de nuværende områder, også ser etableret regler om krydsoverensstemmelse i forhold til arbejdsmiljølovgivning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser beretningen velkommen, idet der lægges vægt på, at den snarest følges op af konkrete initiativer, herunder at der fastlægges en tidsplan og program for det videre arbejde med henblik på, at ændringer kan træde i kraft inden 2008. Beretningen ses som et første initiativ på vejen mod at sikre ensartet implementering af krydsoverensstemmelse i medlemslandene og yderligere forenklinger og afklaringer af krydsoverensstemmelsesordningen. Regeringen er positiv over for de forventede rådskonklusioner.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel tilslutning til beretningen, og rådskonklusionerne som bliver set som de første skridt i den rigtige retning blandt medlemsstaterne. En række lande finder dog samtidig, at der er behov for yderligere tiltag i form af forenkling og afklaring af krydsoverensstemmelsesordningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. maj forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7.-8. maj 2007, jf. samlenotat oversendt den 26. april 2007 samt den 13. april 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. april 2007, jf. samlenotat af 3. april 2007.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Rådets forordning om én fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter KOM (2006) 822

Revideret genoptryk af samlenotat af 8. marts 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om én fælles markedsordning for landbrugsvarer. Hensigten med forslaget er at skrive 21 markedsordninger sammen uden at ændre ved deres underliggende politiske indhold. Der er primært tale om en sammenskrivning af regelsættet, som skal skabe et større overblik over støtteordningerne. Med forslaget søges det så vidt muligt at justere og tilnærme administrative procedurer og forvaltningsmekanismer for at effektivisere og omkostnings-effektivisere. For en række overvejende tekniske bestemmelser foreslås det at overflytte kompetencen til regeludstedelse fra Rådet til Kommissionen efter forelæggelse for en forvaltningskomité. I henhold til en revideret udgave af forslaget vil markedsordningerne for frisk og forarbejdet frugt og grønt samt vin først blive inkorporeret i den fælles markedsordning, når reformerne på de respektive områder er gennemført. Forslaget forventes kun at medføre forenkling af og større gennemsigtighed i regelsættet. Forslaget forventes i begrænset omfang at medføre lettelser af producenters og myndigheders administrative byrder.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 822 af 18. december 2006 fremsendt forslag til Rådsforordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 3. januar 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. juni 2007 med henblik på at opnå politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget indebærer en teknisk sammenskrivning af eksisterende markedsordninger under den fælles landbrugspolitik uden politikændringer, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionen har som led i udmøntningen af sin handlingsplan om forenkling af den fælles landbrugspolitik fremsat forslag til forordning, som sammenskriver 21 markedsordninger for landbrugsvarer i én forordningstekst. Forslaget har tidligere været omtalt i Kommissionens meddelelse om forenkling og bedre regulering inden for den fælles landbrugspolitik, KOM (2005)509.

Forslaget er en opfølgning på den strategi, der blev påbegyndt ved 2003-reformen, hvor der blev fastsat horisontale rammebestemmelser for alle direkte betalinger, og hvor en række støtteordninger blev samlet i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 (enkeltbetalingsordningen). Kommissionen fortsætter den horisontale strategi med at samle de resterende 21 fælles markedsordninger for landbrugsvarer, der reguleres af hver deres rådsgrundforordning, ofte ledsaget af supplerende rådsforordninger.

De fleste af de rådsgrundforordninger, der indgår i forordningsteksten, har samme struktur og har flere bestemmelser til fælles, men indeholder ofte forskellige løsninger på de samme eller lignende problemstillinger. Forslaget etablerer således ét fælles sæt samordnede regler for klassiske områder af markedspolitikken såsom bestemmelser for det indre marked (intervention, privat oplagring, kvoter, støtteordninger m.m.), bestemmelser for samhandel med tredjelande (toldkontingenter, eksportrestitutioner, beskyttelsesforanstaltninger) samt områder som konkurrenceregler, meddelelser og data rapportering.

Forslagets systematik er, at de gældende sektor-specifikke regler inddeles efter deres instrument eller politikområde og sammenlægges til horisontale bestemmelser, hvor det er muligt.

Hensigten med forslaget er at forenkle markedsordningerne mest muligt uden at ændre ved deres underliggende politikindhold. Der er ikke tale om en reform af landbrugsordningerne, men primært en lovteknisk oprydning, som skal skabe et samlet overblik over de forskellige støtteordninger. Med forslaget søges så vidt muligt en justering og tilnærmelse af administrative procedurer og forvaltningsmekanismer med henblik på effektivisering og større omkostningseffektivitet. De eksisterende instrumenter og mekanismer vil således ikke blive ændret væsentligt, undtagen i de tilfælde, hvor det er berettiget på grund af fordelene ved samordning. Eksisterende bestemmelser vil kun blive ændret eller slettet i det omfang de er forældede, overflødige eller kan sammenlægges med andre bestemmelser, eller hvis de efter deres tekniske karakter ikke hører hjemme i rådsretsakter.

Følgende fælles markedsordninger for landbrugsvarer vil blive indlemmet i den nye forordning:

- Den fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter
- Den fælles markedsordning for visse varer der er anført i bilag II til traktaten
- Den fælles markedsordning for svinekød
- Den fælles markedsordning for æg
- Den fælles markedsordning for fjerkrækød
- Den fælles markedsordning for rå tobak
- Den fælles markedsordning for bananer
- Den fælles markedsordning for frugt og grønt
- Den fælles markedsordning for forarbejdet frugt og grønt

- Den fælles markedsordning for oksekød
- Den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter
- Den fælles markedsordning for vin
- Den fælles markedsordning for hør og hamp bestemt til fiberproduktion
- Den fælles markedsordning for fåre- og gedekød
- Den fælles markedsordning for korn
- Den fælles markedsordning for ris
- Den fælles markedsordning for tørret foder
- Den fælles markedsordning for olivenolie og spiseoliven
- Den fælles markedsordning for frø
- Den fælles markedsordning for humle
- Den fælles markedsordning for sukker.

Markedsordningerne for frisk og forarbejdet frugt og grønt samt vin vil indgå i den fælles markedsordning, når reformerne på de respektive områder er gennemført.

Udover grundforordningerne om markedsordningerne foreslås en række gældende rådsforordninger, som supplerer bestemmelserne i grundforordningerne, inkorporeret i forslaget.

Endvidere omfatter forslaget - udover de egentlige markedsordninger for landbrugsvarer - specifikke regler om en række produkter, som i øjeblikket er genstand for separate rådsforordninger uden dog at have egne markedsordninger eller direkte tilknytning til de eksisterende markedsordninger. Det drejer sig om:

- særlige foranstaltninger til fremme af avlen af silkeormslarver
- specifikke foranstaltninger vedrørende landbrugsethanolmarkedet
- foranstaltninger til forbedring af betingelserne for produktion og afsætning af biavlprodukter.

Ifølge Kommissionen vil forslaget således føre til, at man ophæver 40 eksisterende rådsforordninger og det forventes at medføre en væsentlig reduktion i lovgivningsmængden.

Kommissionen foreslår herudover, at adgangen til at intervenere svinekød ophæves, da muligheden ikke har været anvendt i 30 år og ikke forventes taget i brug.

Forslaget lægger op til, at den række af forvaltningskomitéer, som eksisterer i dag på de sektorspecifikke områder, vil blive afløst af én fælles komité. Denne komité vil blive organiseret på en sådan måde, at en effektiv markedsforvaltning sikres.

Bestemmelserne i den foreslåede forordning forventes at træde i kraft, så der opnås en smidig overgang til de nye rammebestemmelser. Hvis Rådet formelt vedtager den foreslåede forordning i efteråret 2007, er det Kommissionens oplæg, at bestemmelserne skal træde i kraft:

- fra det pågældende produktionsårs begyndelse i 2008 i sektorer, hvor man har produktionsår og
- fra den 1. januar 2008 i sektorer, hvor man ikke har produktionsår

I tråd med de nuværende ordninger bør bestemmelserne for sukker og mælkekvoter kun anvendes indtil udgangen af sukkerproduktionsåret/mælkekvoteåret 2014/15.

Kompetenceoverførsel fra Rådet til Kommissionen

Visse bestemmelser i de gældende rådsforordninger er vurderet til at have en så teknisk karakter, at det ikke skønnes at være hensigtsmæssigt at bevare reguleringskompetencen i Rådet fremover. For disse bestemmelser bliver reguleringskompetencen foreslået overdraget til Kommissionen bistået af en forvaltningskomité. Det gælder bl.a. detaljer til kontraktvilkår, krav om oplagringskontrakter, nærmere krav om eksportrestitutioner, fastsættelse af loft for eksportrestitutioner, kontrolbestemmelser, bestemmelser om administration af særregler om fællesskabsoprindelse, krav om meddelelse og offentliggørelse af brancheaftaler, opstilling af liste over produkter omfattet af privat oplagring m.v.

I en række af de tilfælde, hvor det foreslås, at beføjelsen til at fastsætte regler overføres til Kommissionen, har de pågældende rådsretsakter haft form af såkaldte andengenerationsforordninger. En andengenerationsforordning er en rådsforordning, der har hjemmel i en anden rådsforordning, og den vedtages af Rådet uden høring af Europa-Parlamentet. En førstegenerationsforordning har hjemmel i Traktatens artikel 37 og vedtages af Rådet på grundlag af forslag fra Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet.

Kommissionen vurderer, at det ikke strider imod Traktaten at lade andengenerationsforordninger blive i kraft, selv om førstegenerationsforordningen, som den har hjemmel i, ophæves.

Det er Kommissionens hensigt at lade de pågældende andengenerationsforordninger forblive i kraft, indtil Kommissionen finder det formålstjenligt at ændre eller ophæve dem, (efter forvaltningskomitéprocedure).

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse indeholder en generel støtte til oprettelsen af den fælles markedsordning. Holdningen fra Europa-Parlamentet er:

- at reformområderne frugt og grønt samt vin først indskrives i den fællesmarkedsordning, når reformerne er fuldendte,

- at der bør oprettes fire forvaltningskomiteer (kød, mælk, grønsager, flerårige afgrøder) i stedet for én,
- at intervention på svinekød bør bevares, og
- at kompetencen til klassificering af okse-, svine- og fårekød bør fastholdes i rådsregi.

Konsekvenser

Forslaget forventes at medføre forenkling af og større gennemsigtighed i regelsættet. Forslaget vil ikke få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark og vil ikke få konsekvenser for EU-budgettet.

Forslaget vil i begrænset omfang medføre administrative lettelser for myndigheder og producenter, da forslaget generelt sigter mod at gøre hele regelsættet mere læseligt og fjerne unødvendige byrder hos producenterne, idet der lægges op til større ensretning af de administrative procedurer.

Forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

På møde i §2-udvalget (landbrug og fiskeri) den 29. maj 2007 gentog Landbrugsraadet, at man finder det vigtigt, at det er eksperter, der deltager i møderne ved etablering af en fælles forvaltningskomite.

Fødevarerindustriens spørgsmål om, hvorvidt det ligger fast, at der skal være en fælles forvaltningskomite, blev bekræftet.

Sagen har tidligere været forelagt §2-udvalget (landbrug).

Landbrugsrådet understregede på mødet den 17. januar 2007 vigtigheden af, at der er tale om tekniske forenklinger og ikke reform ad bagvejen. Endvidere lagde man vægt på, at der bliver oprettet ekspertgrupper. Fødevarerindustrien støttede dette synspunkt og hilste det velkomment, at direktoratet havde lagt op til et tæt samarbejde med erhvervet.

Landbrugsraadet bemærkede ved mødet i § 2-udvalget (landbrug) den 7. marts 2007, at det er positivt, at de forskellige ordninger med forslaget for fremtiden vil blive behandlet mere ensartet.

Dansk Kvæg og Landbrugsraadet understregede desuden betydningen af at opretholde den relevante faglige ekspertise i forbindelse med deltagelse i forvaltningskomitéen.

Danske Slagterier spurgte, om der havde været drøftelse af privat oplagring af svinekød.

Fødevarerministeriet kunne meddele, at der ikke havde været politiske drøftelser om privat oplagring af svinekød.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støtter man generelt forenklingen af den fælles landbrugspolitik og hilser Kommissionens forslag velkomment. Fra dansk side er det fundet mest hensigtsmæssigt, at der ikke sker ændringer i kompetencen til at fastsætte handelsnormer for æg og fjerkrækød, hvilket er efterlevet i en revideret udgave af forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række lande har været imod at indføre sektorerne for frugt og grønt og vin inden reformerne på disse sektorer er gennemført. Kommissionen har accepteret dette og lægger nu op til, at disse sektorer først inkorporeres efter reformafslutning.

En række lande har været skeptiske over for overførslen af kompetence fra Rådet til Kommissionen. Det gælder navnlig fastsættelse af standardkvaliteter for intervention og privat oplagring og fastsættelse af handelsnormer. Kommissionen har accepteret dette og lægger nu op til, at kompetencen bliver bevaret i rådsregi i form af bilag til forslaget.

En lang række lande er modstandere af Kommissionens forslag om at fjerne adgangen til intervention af svinekød, uagtet at denne mulighed ikke har været anvendt de sidste 30 år.

Flere lande ønsker mere klarhed over, hvordan den foreslåede forvaltningskomite, der omfatter alle sektorer, skal fungere, hvilket søges løst gennem en præcisering i forslaget samt ved en kommissionserklæring.

Det vurderes, at der kan opnås kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2007, jf. samlenotat af 8. marts. Der er desuden fremsendt grundnotat om forslaget den 1. februar 2007.

Notaterne er endvidere fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Forslag til Rådets forordning om særlige regler for frugt og grøntsektoren og om ændring af visse forordninger KOM (2006) 17

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 3. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget om reform af markedsordningen for frisk frugt og grønsager samt markedsordningen for forarbejdet frugt og grønsager sigter mod en større markedsorientering af EU's frugt og grøntsek-

tor. Det sker via en afkobling af den nuværende forarbejdningsstøtte til visse producenter og ved at indarbejde støtten i enkeltbetalingsordningen. Herudover vil alle frugt og grøntarealer fremover blive omfattet af enkeltbetalingsordningen. De særlige FGK-rettigheder vil samtidig blive omdannet til almindelige betalingsrettigheder. De nuværende regler om intervention ophæves, så muligheden for at yde 100 % EU-refusion ved tilbagetrækning af 16 frugt- og grøntprodukter bortfalder. Producentorganisationerne kan stadig tilbagekøbe alle frugt- og grøntprodukter ved markeds kriser - dog kun med 50 % støtte fra EU. Resten skal finansieres af producentorganisationernes medlemmer, medmindre de tilbagekøbte produkter afsættes gratis. Endeligt foreslås varestandarder for frugtsaft ophævet og regler herom gjort til en del af handelsnormsystemet for frugt og grønt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2007) 17 af 24. januar 2007 fremsat forslag til reform af markedsordningen for frisk frugt og grønsager samt markedsordningen for forarbejdet frugt og grønsager.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11- 12. juni 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Hovedparten af EU's markedsordninger var omfattet af 2003-reformen, som resulterede i en større markedsorientering samt afkobling af produktionsstøtten med enkeltbetalingsordningen og herunder krav til krydsoverensstemmelse. Reformen omfattede ikke en reform af markedsordningerne for frugt og grønt.

Kommissionens mål med reformen er, at markedsordningerne for frugt og grønsager skal forenkles og så vidt muligt bringes i overensstemmelse med den reformerede fælles landbrugspolitik. Produktrelateret støtte skal fjernes, frugt og grønt skal integreres i enkeltbetalingsordningen (inklusive reglerne for krydsoverensstemmelse), de internationale forpligtelser skal respekteres og budgetforudsigteligheden skal forstærkes.

Formålet med reformen er, at:

- forøge konkurrenceevnen og markedsorienteringen for at fremme en bæredygtig produktion, som er konkurrencedygtig på både det interne og det internationale marked,
- stimulere forbruget af frugt og grønsager i Fællesskabet og

- fortsætte og forøge de bestræbelser, som sektoren har gennemført, for at fastholde og beskytte miljøet.

Reformens hovedlinier

Støtten skal afkobles og begrænsninger på frugt og grøntarealer skal fjernes

Den nuværende støtte til forarbejdning ophæves, og støttebeløbene overføres til enkeltbetalingsordningen. Herved afkobles støtten fra produktionen. Med forslaget ændres forordning nr. 1782/2003 om enkeltbetalingsordningen, så frugt og grønsager samt spisekartofler bliver omfattet. Dermed vil der ske en væsentlig forenkling af enkeltbetalingsordningen i de lande, der anvender den regionale model, herunder Danmark, idet de særlige FGK-retigheder¹ forsvinder og begrænsningerne på at dyrke frugt og grønt under enkeltbetalingsordningen fjernes.

Styrkelse af producentorganisationerne og nye mål i driftsprogrammerne

Producentorganisationerne (PO'erne) skal fortsat spille en væsentlig rolle i markedsordningen, og denne styrkes med reformforslaget. Der er i forslaget tilføjet tre nye mål i PO'ernes driftsprogrammer: Krisestyring, forpligtigelse til at anvende miljømæssigt rigtige teknikker og fremme af børn og unges forbrug af frugt og grønsager.

Krisestyring omfatter aktiviteterne: tilbagekøb fra markedet, grøn høst eller ikke-høst af frugt og grønsager, salgsfremme og information, efteruddannelse, høstforsikring, og støtte til de administrative omkostninger ved oprettelse af fælles fonde. Krisestyring må højst omfatte 1/3 af driftsfondens udgifter.

Som obligatorisk mål er indføjet, at mindst 20 % af driftsprogrammet's udgifter skal afsættes til aktioner til producenternes anvendelse af miljømæssigt rigtige teknikker i forbindelse med både produktionsmetoder og affaldshåndtering.

PO'erne skal i deres driftsprogrammer medtage foranstaltninger, som vil fremme børn og unges forbrug af frugt og grønsager både på lokalt, regionalt og nationalt plan.

Fællesskabets finansielle støtte til driftsprogrammerne er fortsat lig med medlemmernes aktuelt betalte bidrag, men begrænset til 50 % af de aktuelle udgifter under driftsprogrammet. Fællesskabets maksimale andel på 4,1 % af hver PO's markedsførte produktion ændres ikke.

Ændring af tilbagekøb

I den nuværende ordning for frisk frugt og grønt kan PO'erne yde støtte til alle tilbagekøbte produkter gennem deres driftsfonde, som er 50 % EU-finansieret. Ved tilbagekøb af 16 udvalgte produkter modtager PO'erne en tilbagekøbsgodtgørelse på 100 % fra EU. Tilbagekøbte produkter skal anvendes

¹ Udbetaling af støtte under enkeltbetalingsordningen er afhængig af, om producenten råder over støtteberettiget areal og betalingsrettigheder. Producenter, som har arealer med frugt og grønt samt spise- og læggekartofler kan kun få udbetalt støtte, hvis de råder over de såkaldte FGK-retigheder.

des til gratis uddeling, foderstoffer, alkoholfremstilling, eller de kan komposteres m.m. Med reformforslaget ophæves de nuværende regler om tilbagekøb.

I henhold til reformforslaget vil tilbagekøb nu kun ske i forbindelse med krisestyring via PO'ernes driftsprogrammer og –fonde, hvor udgangspunktet er, at EU-refusionen udgør 50 %. Forslaget giver dog mulighed for 100 % EU-finansiering, hvis de tilbagekøbte produkter afsættes ved gratis uddeling til velgørende organisationer som er godkendt af medlemsstaten, skoler og offentlige uddannelsesinstitutioner, børns sommerlejre, hospitaler m.m. Det er endvidere en betingelse, at PO'ens tilbagekøb ikke udgør over 5 % af PO'ens afsatte produktion.

Miljømæssige tiltag

Reformens mål omkring at fastholde og beskytte miljøet gennemføres via et krav om, at 20 % af PO'ernes udgifter skal gå til miljøforanstaltninger. Derudover sker der yderligere en styrkelse af miljøet i reformen, idet EU's medfinansiering til driftsfondene øges til 60 % i forbindelse med økologisk produktion. Arealer med frugt og grønt vil også blive omfattet af krydsoverensstemmelse gennem integreringen i enkeltbetalingsordningen.

Forbrug

Reformens mål omkring et øget forbrug gennemføres via krav om, at PO'ernes driftsprogrammer skal omfatte foranstaltninger til at fremme børn og unges forbrug. Derudover foreslås en ændring af forordning nr. 2628/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød på det indre marked, så der kan ydes en øget EU-støtte på 60 % mod normalt 50 % til salgsfremmeaktiviteter på det indre marked for frugt og grønsager rettet mod børn.

Andre tiltag i reformen

Produktområdet for ordningen for frugt og grønt udvides med visse krydderurter.

Der sker en overførelse af kompetence fra Rådet til Kommissionen, idet en række detaljerede bestemmelser om handelsnormer for frisk frugt og grønt, som i dag findes i Rådsforordningerne, fremover vil blive fastsat af Kommissionen ved forvaltningskomitéprocedure.

Det foreslås endvidere, at der etableres en hjemmel til at fastsætte handelsnormer for forarbejdet frugt og grønt. Der har hidtil alene været hjemmel til at fastsætte minimumkvalitetsregler for forarbejdet frugt og grønt, hvortil der blev ydet forarbejdningsstøtte. Herunder foreslås varestandarden for frugtsaft, som fastsat i Rådets direktiv 2001/112/EF af 20. december 2001 om frugtsaft og visse lignende produkter bestemt til konsum, ophævet og regler herom gjort til en del af handelsnormsystemet for frugt og grønt.

Reglerne om import- og eksportlicenser, gyldighed, sikkerhedsstillelse, indgangsprissystem, til-lægstold og toldkontingenter, foreslås forenklet, og senere indarbejdet i den netop foreslåede fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Muligheden for at anvende eksportrestitutioner til frugt og grøntprodukter ophæves.

Ændringsforslag

Formandskabet har efterfølgende udfærdiget ændringsforslag om følgende elementer i forslaget: Vedr. handelsnormer vil en række overordnede krav om medlemsstaternes kontrol med handelsnormernes overholdelse, mærkning af produkter m.m. fortsat opretholdes i Rådets regi. Frugtsaftdirektivet bibeholdes, og det gøres muligt, at der via foreskriftsprocedure kan foretages tekniske ændringer for at bringe dette i overensstemmelse med internationale normer. Vedr. børn og unge, gøres det frivilligt for PO'erne, hvorvidt de i deres driftsprogrammer vil fremme børn og unges forbrug af frugt og grønt. Kommissionen har i stedet tilkendegivet, at de finder, at der som led i reformen skal etableres en skolefrugtsordning. Der er ikke længere fastsat en procentsats til miljøforanstaltninger i PO'ernes driftsfonde, men der stilles nu krav om gennemførelse af miljøaktiviteter, der er i overensstemmelse med miljøforanstaltninger i landdistriktsforordningen.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge 7. juni 2007.

Konsekvenser

Det er Kommissionens vurdering, at reformen stort set bliver budgetneutral i forhold til status quo scenariet. Dog vil de samlede omkostninger ved reformen i perioden 2008-2013 udgøre en merudgift på 21,2 mio. €, jf. nedenstående tabel over forslagens budgetmæssige konsekvenser. Kommissionen har vurderet, at den nuværende tendens med en årlig stigning på 50 mio. € til PO'ers udgifter forventes fortsat, og er således ikke en ekstra udgift med reformen.

Budget mio. €	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Status quo	1 548,8	1 601,8	1 658,8	1 719,3	1 785	1855
Reformforslag ²	1 508,2	1 638,5	1 653,0	1 721,9	1 797,6	1870,7
Forslagets virkninger	-40,6	36,7	-5,8	2,6	12,6	15,7

Kommissionen finder, at reformen vil give en større budget-forudsigelighed gennem afkobling af den eksisterende støtte til forarbejdet frugt og grønsager og inkluderingen af tilsvarende beløb i enkeltbetalingskonvolutterne.

Forslaget forventes ikke at få statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Dette svarer til en gennemsnitlig årlig merudgift på 3,5 mio. € på EU's budget. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter.

Forslaget forventes at få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der kan blive tale om mindre tilpasninger i bekendtgørelser om anvendelse af handelsnormer for frugt og grønt i Danmark og bekendtgørelse nr. 878 af 30. oktober 2003 om frugtsaft mv.

Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

² Inklusiv 6 mio. € pr. år til salgsfremstød (ændring af forordning (EF) nr. 2826/2000).

Kommissionen vurderer, at en styrkelse af PO'erne vil bidrage til en bedre balance mellem markedskræfterne, prisdannelsen og i sidste ende producenterens indkomster, hvilket afkobling af støtten også bidrager til. Det nye krisestyringsinstrument vil ifølge Kommissionen medvirke til at reducere svingningerne i landbrugernes indkomster.

Overordnet set skønnes reformforslaget at skabe en højere grad af overensstemmelse mellem EU's politik på frugt- og grøntområdet og EU's WTO forpligtelser og øvrige internationale forpligtelser, bl.a. ved at fjerne produktrelateret støtte og eksportrestitutions.

Forarbejdningsindustrien har udtrykt bekymring for, at en afkobling af forarbejdningsstøtten kunne medføre mangel på råvarer. Kommissionen vurderer imidlertid, at afkoblingen ikke vil medføre fald i leverance til forarbejdningsindustrien.

Det er Kommissionens vurdering, at gratis uddeling, øget tilskud til salgsmeforanstaltninger og krav til PO'ernes driftsprogrammer vil øge forbruget af frugt og grønsager blandt børn og unge.

Reformen vil efter Kommissionens mening medføre en højere grad af miljøbeskyttelse. Det sker idet producenter af frugt og grønt, som ønsker at modtage EU-støtte, bliver pålagt at beskytte miljøet gennem anvendelsen af krydsoverensstemmelse, gennem øget medfinansiering til økologisk produktion samt idet et minimum af driftsprogrammernes udgifter bliver reserveret til miljøforanstaltninger.

Høring

Landbrugsraadet bemærkede i §2-udvalget (landbrug) den 29. maj 2007, at man fortsat var positiv overfor forslaget. En overgangsordning betragtes ikke som vigtig, ligesom der ikke vurderes behov for krisestyring.

Fødevarerindustrien understregede, at man var glad for, at frugtsafstdirektivet blev bibeholdt og spurgte samtidig til, hvorvidt marmeladedirektivet ville blive bibeholdt. Fødevarerministeriet har efterfølgende svaret hertil, at marmeladedirektivet bibeholdes under ordningen for frugt og grønt. Samtidig gøres det muligt at bringe det i overensstemmelse med internationale handelsnormer.

Afslutningsvis bemærkede Landbrugsraadet, at hvis man skal have krisestyring, så skal det være indenfor de bestående økonomiske rammer, der allerede er.

På mødet i §2-udvalget (landbrug) den 17. januar 2007 samt i skriftligt høringssvar af 27. februar 2007 gav Landbrugsraadet udtryk for støtte til forslaget, hvor betalingsrettighederne for frugt, grønt og kartofler afskaffes og almindelige betalingsrettigheder anvendes i stedet. Der blev herudover udtrykt skepsis overfor elementerne vedrørende krisestyring.

Dansk Gartneri var på mødet den 17. januar 2007 positiv over for, at frugttræer omfattes samt at støtten fremover vil ske via driftsfonde. Dansk Gartneri har desuden i høringssvar af 28. februar 2007 udtrykt generel positiv holdning til forslaget. Man ønsker dog at få sukermajs omfattet af for-

slaget. Desuden er man bekymret for at det på længere sigt vil vise sig vanskeligt at finde nye tiltag så minimum 20 % af midlerne i driftsprogrammerne skal anvendes til miljømæssigt rigtige teknikker. Man ønsker derfor at bevare de nuværende bestemmelser. Samtidig mener man, at støtteprocentsatsen til miljørigtige teknikker bør forhøjes til 60 % som er lig støttesatsen til økologisk produktion. Dansk Gartneri støtter ikke indførelse af en krisestyringsordning.

Økologisk Landsforening har fremsendt et skriftligt høringssvar af 27. februar 2007 hvor de udtrykker støtte til forslaget og opfordrer til at ministeriet arbejder for, at forslaget træder i kraft hurtigst muligt.

Spørgsmålet om ophævelse af frugtsaftdirektivet med henblik på indarbejdning i handelsnormsystemet har været sendt til høring i høringskredsen omfattet af fødevarerloven.

Ingen af de indkomne høringssvar er imod ophævelse af frugtsaftdirektivet. Fødevarerindustrien, Frugtindustriforeningen og Coop Danmark Food anfører i deres høringssvar af henholdsvis 5. marts 2007, 5. marts 2007 og 2. marts 2007, at der i så fald bør fastsættes nye regler, før frugtsaftdirektivet ophæves.

Fødevarerindustrien og Coop Danmark Food mener dog ikke, at regler for forarbejdede fødevarer skal fastsættes i form af handelsnormer, men de kan tilslutte sig en mere smidig regelfastsættelse for frugtsaft. Fødevarerindustrien udtrykker bekymring for udsigten til regelfastsættelse for frugtsaft i regi af Forvaltningskomiteen for forarbejdet frugt og grønt med det resultat, at EU-råvarerne til saftfremstilling beskyttes på bekostning af de importerede råvarer.

Forbrugerstyrelsen oplyser i høringssvar af 5. marts 2007, at de generelt forholder sig kritisk til tiltag, som forringer forbrugerbeskyttelse, forbrugeroplysning eller andre forhold for forbrugerne. De overlader det til Fødevarestyrelsen at vurdere, hvorvidt det er tilfældet med det konkrete tiltag.

Fødevarestyrelsen er af den opfattelse, at fastsættelse af standarder for fødevarer bør ske som fastsat i frugtsaftdirektivet og de andre varestandarddirektiver, så fokus forbliver hensynet til lige konkurrencevilkår og til forbrugerbeskyttelse snarere end markedsstyring og –støtte.

På mødet i §2-udvalget (landbrug) den 27. marts udtrykte Landbrugsraadet endnu en gang støtte til forslaget. Det blev bemærket, at planteskoler ikke er omfattet, og man mente, at det ville være fornuftigt at medtage disse arealer.

Dansk Gartneri udtrykte tilfredshed med, at frugttræer er omfattet af reformen, og man støtter at også planteskoler bør medtages.

Fødevarerindustrien gentog ved mødet den 27. marts betænkelighed ved forslagets element om, at handelsnormer for fremtiden skal fastsættes i en forvaltningskomité, samt at det eksisterende frugtsaftdirektiv bør opdateres på baggrund af Codex.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at en reform af markedsordningerne for frisk og forarbejdet frugt og grønsager bør fokusere på en øget markedsorientering og liberalisering af ordningen. Man er dog samtidig opmærksom på produktionens betydning i visse regioner af EU, og kan i givet fald acceptere en kortere overgangsordning m.h.p. fuld afkobling. Regeringen finder det væsentligt, at reformen af markedsordningerne er i tråd med tidligere reformer af markedsordninger for landbrugsvarer. Regeringen finder det positivt, at der med reformen er øget fokus på miljø samt på børn og unges forbrug af frugt og grønt. Sidstnævnte kan med fordel understøttes gennem etableringen af en skolefrugtsordning i stil med skolemælksordningen, hvilket forventes omfattet af reformforslaget. Krisestyringsinstrumenter bør principielt undgås, idet en eventuel krisestyringsordning i givet fald skal være en erstatning for og ikke et supplement til de eksisterende instrumenter i landbrugspolitikken. I relation til frugtsaftsdirektivet finder regeringen, at fødevarerstandarder bør holdes adskilt fra markedsordningen. Der bør ikke ske en udvidelse af budgetandelen til sektoren for frisk og forarbejdet frugt og grønsager.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt stor opbakning til en reform. Visse medlemsstater har dog problemer med indskrænkningen i støtten til PO'ernes tilbagekøb fra markedet af visse frugt- og grøntprodukter. For så vidt angår indførelsen af krisestyringsinstrumentet støtter et klart flertal af medlemsstaterne, at dette indføres. Hertil kommer, at en række hovedsageligt sydlige lande finder, at det ikke kun skal være forbeholdt medlemmer af PO'erne. Derudover finder en del lande, at overførslen af kompetence fra Rådet til Kommissionen vedrørende handelsnormerne er problematisk, hvilket med formandskabets ændringsforslag i et vist omfang er tilgodeset. Desuden har visse lande, som hidtil har anvendt støttesystemet for forarbejdede frugt- og grøntprodukter, svært ved at acceptere en fuldstændig afkobling af støtten uden en overgangsperiode. Der er bred opbakning blandt medlemsstaterne til en kort overgangsperiode, og Kommissionen vil derfor undersøge dette. Flere lande er endvidere skeptiske overfor fjernelsen af eksportstøtte.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. april 2007 forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. april 2007, jf. samlenotat oversendt den 3. april 2007. Forslaget blev også forelagt den 15. marts forud for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2007.

Udkastet til forslaget har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2007 i forbindelse med forelæggelse af Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2007, jf. samlenotat af 19. januar 2007.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 5. marts 2007.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter samt ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler KOM (2005) 671

Revideret genoptryk af samlenotat af 7. december 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Som opfølgning på anbefalingerne i den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet har Kommissionen fremsat forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter. Forordningen foreslås sat i kraft den 1. januar 2009, idet forslaget dog indeholder en overgangsordning på importområdet, som trådte i kraft den 1. januar 2007.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

På baggrund af Rådets konklusioner i forbindelse med Den Europæiske Aktionsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug har Kommissionen den 21. december 2005 fremsendt forslag til en ny forordning om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer. Den danske sprogversion er dateret den 19. januar 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. – 12. juni 2007 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om revision af en eksisterende retsakt, og idet ændringerne primært omfatter præciseringer heraf.

Formål og indhold

Kommissionen fremlagde i juni 2004 Den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet. Aktionsplanen indeholder en række anbefalinger til sikring af økologiens fortsatte udvikling. Rådet konkluderede i oktober 2004 bl.a., at Aktionsplanens anbefalinger burde indarbejdes i fællesskabslovgivningen.

Med Kommissionens forslag om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter defineres formål og principper for økologisk produktion under hensyntagen til lokale forhold og udviklingsniveau, hvorved der blandt andet vil kunne tages hensyn til nationale geografiske og klimatiske faktorer.

Desuden sikres det med forslaget, at formål og principper gælder ensartet på alle niveauer af økologisk husdyrbrug, akvakultur, plante- og foderproduktion såvel som produktion af økologiske fødevarer og dermed udgør en forenkling i forhold til den gældende ordning. Med formandskabets forslag til ændringer lægges der op til, at der ikke skal være mulighed for at fastsætte strengere nationale regler.

Med forslaget omfattes akvakultur af økologiforordningen, hvilket er en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til den gældende ordning. Til gengæld foreslås storkøkkener, som i dag er omfattet af økologiforordningen, undtaget. I formandskabets seneste forslag til ændringer, er storkøkkener omfattet og der foreslås udarbejdet særlige mærkningskrav for økologiske produkter, der udbydes i storkøkkener. Storkøkkener er imidlertid senest på ny undtaget fra anvendelsesområdet.

Med forslaget sikres det endvidere på fællesskabsplan, at kød kun markedsføres som økologisk, når det stammer fra dyr, der fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem. Denne regel gælder allerede i Danmark. Formandskabet har foreslået, at også kød, der stammer fra dyr til avl, der ikke fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem, kan markedsføres som økologisk.

Efter de gældende regler må der ikke anvendes GMO i den økologiske produktion. Med formandskabets forslag til ændringer præciseres det, at GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske.

Formandskabet har foreslået en supplerende definition af de produkter med GMO-oprindelse, der ikke er omfattet af definitionen i de generelle GMO-mærkningsregler.

I formandskabets forslag til ændringer åbnes endvidere mulighed for, at medlemslandene kan fritage grossister, der kun handler med færdigpakkede produkter, fra økologikontrolordningen. Dette forslag er nu udgået.

Ifølge forslaget skal der foretages en obligatorisk mærkning med "EU-økologisk" på varer, der ikke bærer EU-logoet. Formandskabet foreslår obligatorisk mærkning med EU-logo på færdigpakkede fødevarer og derfor ikke et krav om mærkning med "EU-økologisk".

I formandskabets forslag til ændringer er det foreslået, at fødevarer i ingredienslisten (og kun her) må mærkes med oplysninger om, at enkelt-ingredienten er økologiske. Det vil stadig kun være fødevarer med et indhold på minimum 95% økologiske landbrugsingredienser, som vil kunne markedsføres som økologiske.

Formandskabet foreslår endvidere, at fødevarer, hvor hovedingredienserne stammer fra vilde fisk og dyr, skal kunne mærkes med henvisninger til den økologiske oprindelse i samme synsfelt som varebetegnelsen. Endvidere lægges der i forslaget op til, at der nu kan foretages ingrediensmærkning, såfremt disse overholder kravene om kontrol og brug af tilsætningsstoffer, men ikke kravene vedrørende brug af ikke-økologiske landbrugsingredienser.

For at fremme ”et fælles EU-koncept” for økologisk produktion foreslås det, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger. Det foreslås, at mærkning eller reklame ikke må indeholde generelle anprisninger af, at private eller nationale økologi-standarder er bedre eller strengere end EU-reglerne. I den forbindelse foreslås det, at bevisbyrden for manglende ækvivalens mellem standarder pålægges det kontrolorgan, der ønsker at afvise et produkt. Disse forslag er udgået med formandskabets seneste forslag.

Det foreslås desuden, at medlemsstaterne tilrettelægger kontrollen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (den generelle kontrolforordning) og på grundlag af en risikovurdering.

I formandskabets forslag skrives kravet om, at alle producenter fortsat skal kontrolleres mindst en gang om året ind i selve rådsforordningen. Kravet har indtil nu stået i bilaget til rådsforordningen.

Endvidere er der i formandskabets forslag indsat en bestemmelse om, at kontrolinstanser og – myndigheder for hver kontrolleret virksomhed skal udstede et dokument (et ”operators license”), der viser at virksomheden er omfattet af økologikontrollen.

I henhold til forslaget skal Kommissionen bistås af en forvaltningskomité, der udtaler sig efter en forvaltningskomitéprocedure. Efter de gældende regler er der nedsat en forskriftkomité, der arbejder efter en forskriftkomitéprocedure. Forvaltningskomitéproceduren giver Kommissionen umiddelbar mulighed for at iværksætte tiltag, der ikke i forvaltningskomiteen er blevet forkastet ved kvalificeret flertal. I dag skal Kommissionen have kvalificeret flertal i forskriftkomitéen for at kunne iværksætte tiltag, uden først at skulle forelægge dem for Rådet og orientere Parlamentet. En eventuel ændret procedure fra forskriftkomité- til forvaltningskomitéprocedure vil derfor medføre, at Kommissionen kan gennemføre tiltag uden, at der er kvalificeret flertal for blandt medlemsstaterne.

Efter formandskabets forslag til ændringer lægges der op til, at Kommissionen skal bistås af en forskriftkomité.

Forslaget indeholder også et delforslag på importområdet med ikrafttrædelse den 1. januar 2007. Overgangsordningen på importområdet blev vedtaget i form af et særskilt ændringsforslag til den nuværende Rådsforordning på rådsmødet i Bruxelles i december 2006. Det foreslås, at der udvikles permanente importregler, der medfører adgang til fællesskabet for økologiske produkter, som lever op til de vejledende retningslinjer i Codex Alimentarius for økologimærkning (Codex-kravene) eller er ækvivalente med EU-reglerne. Forslaget indebærer dermed en sidestilling af Codex-kravene med EU-standarderne. Desuden afvikles det nuværende system med nationale importtilladelser og erstattes af et system, hvor særligt EU-godkendte kontrolorganer får kompetence til at certificere import fra ikke-godkendte tredjelande. Forslaget fastlægger en overgangsordning, der åbner mulighed for, at importen ikke indskrænkes, indtil et nyt system er etableret. Overgangsordningen udløber 6 må-

neder efter, at Kommissionen har offentliggjort den første liste over godkendte kontrolorganer. Kommissionen kan senest offentliggøre denne liste ved ikrafttrædelsen af hovedforslaget om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer, som forventes at være den 1. januar 2009.

I det reviderede forslag er bestemmelsen om, at Codex umiddelbart er ækvivalent til EU standarden, erstattet af, at ækvivalensvurderinger også kan tage højde for Codex.

Endvidere er der indføjet en bestemmelse om, at alle importerede partier fra tredjelande fortsat skal være omfattet af importcertifikatet, idet produkter der er produceret og kontrolleret identisk med EU-reglerne dog ikke skal omfattes af importkontroltest og toldkontrol ved import, da det efter Kommissionens og Rådets Juridiske Tjenestes opfattelse vil være i strid med fællesskabets WTO-forpligtelser.

Formandskabet foreslår dog, at de EU-kontrolorganer, der i tredjelande kan certificere produkter identisk med EU-reglerne skal godkendes i EU, inden importen kan finde sted. Endeligt foreslås det, at de eksportører i tredjelande, der kun forhandler færdigpakkede fødevarer kan fritages fra kontrol. Forslaget angiver nu, at alle kontrolorganer i tredjelande skal godkendes i EU og eksportører også skal omfattes af kontrol.

Udtalelser

Europa-Parlamentet er fremkommet med udtalelse den 28. september 2006 vedrørende ændringen af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 for så vidt angår den del af forslaget, som vedrører bestemmelser om import fra tredjelande. Europa-Parlamentet foreslår en række opstramninger for at skabe større gennemsigtighed i hele distributionskæden og for at sikre, at produktions- og kontrolforanstaltninger i tredjelande opfylder EU-standarder.

Europa-Parlamentet har vedtaget ændringerne af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 den 22. maj 2007.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer samt Økologiloven lov nr. 118 af 3. marts 1999 med senere ændringer samt tilhørende bekendtgørelser.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. En vedtagelse af forslaget vil kunne få nationale lovgivningsmæssige konsekvenser. Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke umiddelbart at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

På mødet i §2-udvalget (landbrug og fiskeri) den 29. maj 2007 bemærkede Landbrugsraadet, at man var meget tilfreds med, at forslaget er på plads og tilføjede, at man havde forstået, at et nyt logo også blev diskuteret. Hertil blev det bemærket, at man ikke mente, der er behov for et nyt logo.

Fødevarerindustrien bakkede op om forslaget og Landbrugsraadets synspunkt.

Kommissionens forslag har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, Det Økologiske Fødevareråd og i Det Rådgivende Fødevarerudvalg, den 6. januar 2006. Forslaget har desuden været i høring hos en høringskreds af interesseorganisationer og myndigheder i henhold til fødevarerlovens § 3, jf. artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 (Fødevarerforordningen).

Fødevarerindustrien har bemærket, at man generelt er tilfredse med bestræbelserne på at harmonisere reglerne for omsætning af økologiske fødevarer i EU, hvilket vil gøre omsætningen af økologiske fødevarer internt i EU nemmere.

Landbrugsraadet finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes forslag til en ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Landbrugsraadet har med tilfredshed noteret sig, at der lægges op til forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfatte akvakultur. Landbrugsraadet finder imidlertid, at det er særdeles uheldigt, at forslaget lægger op til en meget bred adgang til at fastsætte lempeligere nationale/regionale regler. Landbrugsraadet finder, at adgangen hertil skal indskrænkes betydeligt og primært rettes mod klimatisk betingede forskelle. Dog støttes det, at der gives mulighed for at fravige økologireglerne, når der er tale om hensyn til menneskers og dyrs sundhed. Dette skal dog ikke opfattes som en adgang til at fastsætte mindre restriktive regler, men alene som en veterinær foranstaltning. Man er desuden bekymrede over, om hensigten med den intensiverede overvågning af kontrolorganerne kan gennemføres i praksis – og om den omvendte bevisbyrde i samhandelstviser vil løse de reelle problemer. Endelig støtter Landbrugsraadet forslaget om, at vedtagelse af ændringer flyttes fra forskiftskomiteén til en forvaltningskomité.

Økologisk Landsforening understreger indledningsvist, at forslaget udgør et godt udgangspunkt. Foreningen ønsker, at den nuværende model bevares, hvor vedtagelse af ændringer sker i en forskriftkomitéprocedure. Godkendelsesprocedurer for tilsætningsstoffer ønskes placeret direkte under ministerrådet. Foreningen er tilfreds med, at forordningen kommer til at omfatte akvakultur og vin. Foreningen udtrykker dog bekymring for muligheden for at lave mere lempelige regler. Det bemærkes, at det er meget vanskeligt at balancere hensigten om at imødekomme det regionale landbrug på dets pågældende udviklingsstadium uden at risikere at etablere en unfair konkurrence, der kan være ødelæggende for produktionens muligheder de steder, hvor reglerne er mere restriktive. Der er derfor fortsat behov for at kunne fastsætte mere restriktive nationale krav til den økologiske fødevarerproduktion, og for, at dette eventuelt udvides til også at omfatte forarbejdede produkter.

Foreningen bakker op om initiativerne til at forbedre mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, og til at styrke økologikontrollen. Økologisk Landforening anser dog forslaget for at være svagt for så vidt angår kontrollen. Det understreges, at det er nødvendigt at skærpe tilsynet, for at få den fornødne sikkerhed for, at kontrolorganerne lever op til EU-kravene og dermed sikrer konkurrencen om kunderne.

Økologisk Landsforening finder også, at henvisning til EU-økologi må være et tilbud til producenterne, men bør ikke blive obligatorisk. Anvendelsen af logo eller tekst vil alt andet lige kunne give praktiske problemer og øgede udgifter i forbindelse med gårdbutikker, direkte salg og lignende.

For så vidt angår forbud mod anvendelse af GMO, noterer foreningen sig, at Kommissionen har bestræbt sig på at nævne forbudet flere steder. Foreningen er dog bekymret for, om det er hensigtsmæssigt, idet man ønsker at sikre sig, at det ikke omvendt betyder, at det indirekte er blevet tilladt de steder, hvor forbudet ikke er nævnt. Foreningen vurderer umiddelbart, at ét overordnet forbud vil være mere gennemskueligt. Økologisk Landsforening forudser i øvrigt, at tekstforslaget vil genåbne diskussionen angående særlige tærskelværdier for GMO i økologiske fødevarer. Foreningen ønsker at understrege, at man ikke ønsker særlige økologiske tærskelværdier bortset fra området for såsæd. Man ser i sidstnævnte tilfælde gerne en tærskelværdi svarende til detektionsgrænsen, idet såsæden er en potentiel forureningsvej.

For så vidt angår øvrige forbud, finder Økologisk Landforening, at der bør være forbud mod syntetiske aminosyrer, og at dette begrundes med, at anvendelsen af syntetiske aminosyrer ikke er i overensstemmelse med de økologiske principper og ikke bør være baseret på en nusesituation, hvor de måske kun kan skaffes fremstillet på grundlag af GMO.

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug finder, at det foreliggende forslag til en ny økologiforordning rummer flere positive fornyelser i præciseringen af de grundlæggende principper og mål for økologisk jordbrug. Der tages forbehold overfor dannelsen af en forvaltningskomité, hvis formål og virke endnu er ukendt.

Vigtigheden af, at der ikke anvendes produkter, der er fremstillet ved hjælp af GMO, understreges. Dette bør tillige gælde for veterinærmedicin, men mindre dette i ganske særlige tilfælde er uundgåeligt.

Foreningen er positiv overfor lettere betingelser for samhandlen med økologiske produkter. Man kan ikke støtte, at forordningen ikke åbner mulighed for at oplyse, om man overholder strengere betingelser end forordningen fastsætter.

Foreningen bifalder den styrkede kontrol med økologiske produktioner og produkter. En akkreditering af private kontrolorganer kan ikke støttes. Det vil kunne medføre urimelige ressourcemæssige belastninger for de pågældende organer.

Coop Norden og Coop Danmark hilser med tilfredshed, at der er iværksat initiativer på baggrund af Aktionsplan fra 2004 med henblik på at lette udviklingen af økologisk landbrug, og at der nu er fremsat forslag til forenkling og overordnede sammenhænge. Overordnet er det et godt initiativ at få fastlagt overordnede mål og principper for den økologiske produktion, herunder at få fastsat mere specifikke principper for henholdsvis landbrug, forarbejdning og markedsføring.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning ser forslaget som et forsøg på at give Kommissionen øgede beføjelser på området til skade for den økologiske tanke og produktion.

Fagligt Fælles Forbund 3F finder, at den foreslåede revision af økologiforordningen er et vigtigt tiltag, men at de beskæftigedes arbejdsmiljø bør indgå, og at der indskrives et afsnit omhandlende uddannelse af de beskæftigede, idet uddannelse i blandt andet hygiejne og fødevarerhåndtering især er vigtigt i den økologiske produktion.

Den Danske Dyrlegeforening har ingen overordnede betragtninger til selve forslaget, men har enkelte forslag til tilføjelser og opstramninger i detailreglerne for animalsk produktion og forordningens indhold i retning af større fleksibilitet.

Forbrugerrådet kan støtte forordningsudkastets afsnit om mål og principper for økologisk produktion. Herudover er det positivt, at forordningen nu også vil fastsætte fælles regler for akvakulturproduktion, og at produktionen af vin også omfattes.

Med hensyn til fleksibilitet støttes alene muligheden for i særlige afgrænsede tilfælde at kunne dispensere fra reglerne med begrundelse i eksempelvis klimatiske forhold, sektorens udviklingsniveau og midlertidigt manglende udbud af økologisk såsæd, fodermidler, opdrætsdyr m.v. samt i katastrofesituationer. Forbrugerrådet anerkender ikke muligheden for dispensation til fortsat produktion af ”traditionelle produkter”, der har været kendt i mindst en generation”.

Der ønskes ligeledes en yderligere præcisering i forordningen af, at der tillige kan opretholdes eller godkendes skærpede nationale regler, hvis miljø- eller dyrevelfærdsmæssige grunde tilsiger dette.

Med hensyn til udformning af den fremtidige kontrol findes det positivt, at der arbejdes videre med at tilrettelægge kontrollen ud fra en risikobaseret tilgang.

Forbrugerrådet er helt enig i, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske. Samtidig findes det positivt, at grænsen for utilsigtet GMO-indhold i økologiske fødevarer fastsættes til mærkningsgrænsen for GMO-mærkning (0,9%), idet en lavere grænseværdi ville pålægge økologiske producenter en uforholdsmæssig stor byrde til supplerende kontrol med deraf fordyrede produkter til følge.

Det er dog vigtigt, at der på inputsiden opretholdes lavere grænseværdier, eksempelvis vil det have store konsekvenser, hvis såsæden ikke er GMO-fri.

Den foreslåede ændring af komitéproceduren vil give Kommissionen et større ansvar end i dag for at sikre en balanceret udvikling af den økologiske produktionsform. Dette vil efter forbrugerrådets mening medføre en øget forpligtelse til at inddrage den økologiske sektor, forbrugerorganisationer og eksperter i væsentlig større udstrækning, end der er lagt op til i forslaget til den nye forordning.

Forslaget har på ny været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006.

De Samvirkende Købmænd har afgivet bemærkninger, idet der gøres opmærksom på, at når økologiske produkter ikke må fremstilles ved hjælp af GMO, virker det forvirrende at angive, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske.

FødevarerIndustrien har i forlængelse af deres høringssvar afgivet den 11. januar 2006 suppleret med, at man, af hensyn til den interne samhandel i EU, lægger afgørende vægt på, at reglerne for omsætning af økologiske fødevarer harmoniseres. FødevarerIndustrien bemærker, at den situation, som indtil i dag har kendetegnet den økologiske sektor med private kontrolorganer, nationale mærker osv., nok er egnet til at beskytte de lokale producenter på det hjemlige marked, men at forskellene fra land til land til gengæld har hæmmet den interne samhandel medlemsstaterne imellem. Både myndigheder og de enkelte virksomheder har i årevis brugt ressourcer på at opnå akkreditering af diverse produkter. FødevarerIndustrien ser derfor ensartede og forenklede regler for mærkning og omsætning af økologiske fødevarer som en central forudsætning for at øge omsætningen af økologiske produkter i EU. I den forbindelse støtter FødevarerIndustrien kravet om obligatorisk mærkning med "EU-økologisk", selvom FI helst havde set, at forslaget indeholdt et krav om obligatorisk mærkning med EU-logo. I forlængelse heraf støtter FI yderligere, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger.

Landbrugsraadet henviser til tidligere afgivne høringssvar henholdsvis den 11. januar 2006 og den 1. februar 2006 samt til arbejdet i den nedsatte arbejdsgruppe i Det Økologiske Fødevareråds regi. Landbrugsraadet finder anledning til at bemærke, at overordnet skal det fremhæves at man finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes et forslag til ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Organisationerne har også med tilfredshed noteret, at der lægges op til forenklinger af reglerne, forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfattes akvakultur. Samtidigt finder Landbrugsraadet det beklageligt, at storkøkkener ikke er omfattet af forslaget, samt at eventuelle fremtidige behov for regler for jagt og fiskeri begrænses. Landbrugsraadet finder, at Kommissionen bør sikre, at opbygningen i forordningens struktur og eventuelle undtagelser i regelsættet, der skal tidsbegrænses for at sikre opfyldelse af principperne. Landbrugsraadet efterlyser en nærmere begrundelse for, at der i forordningsteksten fremgår, at kontrollen skal være brugerbetalt og finder således ikke, at kravene til finansiering af kontrollen bør fremgå af forordningsteksten. Det forudsættes dog, at kontrolomkostningerne ikke er årsag til konkurrenceforvridning. I forlængelse af ovennævnte finder Landbrugsraadet, at der bør arbejdes for indførsel af en risikobaseret kontrol, og kriterierne herfor bør drøftes nærmere frem for krav om et fuldstændigt kontrolbesøg årligt. Det er helt afgørende for

tilliden til de økologiske produkter, at der sker en styrkelse af kontrollen og der sikres gennemsigtighed i kontrollen i de enkelte kontrolorganer og medlemsstater samt ensartethed i kontrolindsatsen. Her er kravene opstillet i forordning 882/2004 (EF) om offentlig kontrol et vigtigt element. Endelig lægger Landbrugsraadet vægt på, at der fastsættes kriterier i forordningsteksten for, hvorledes et rådgivende udvalg bestående af interessenter systematisk inddrages i arbejdet med Kommissionen om udviklingen af den økologiske produktion, herunder sikrer sektorens praktiske indflydelse og forbedre det faglige beslutningsgrundlag.

Det Økologiske Fødevareråd fremsendte den 16. august 2006 brev til Fødevareministeriet med notat udarbejdet af Landbrugsrådet, Økologisk Landsforening, Dansk Landbrug og Mejeriforeningen. I notatet, som et samlet Økologisk Fødevareråd har tilsluttet sig, er Det Økologiske Fødevareråds vigtigste prioriteringer og holdninger på en række centrale specifikke områder præsenteret og omfatter blandt andet:

- Stakeholder involvement – herunder reel og formel inddragelse af de økologiske kerneaktører.
- Samhandel – herunder obligatorisk anvendelse af EU-økologilogoet.
- Flexibilitet – herunder fjernelse af pkt. f i artikel 16, stk. 2 og en generel stram fortolkning af artikel 16 om særlige produktionsregler samt fastholdelse af den nuværende mulighed for at fastlægge mere restriktive nationale regler.
- Principper for den økologiske produktion bør fremgå af forordningsteksten og der bør være en klar struktur i forordningsteksten.
- Kontrol og kontrolgebyrer – herunder vigtigheden af kontrollen i forhold til produktionens troværdighed.

Ved mødet i § 2-udvalget den 4. oktober 2006 bemærkede Landbrugsraadet, at man ikke kunne støtte en kontrolordning i privat regi, som efter Landbrugsraadets opfattelse sår tvivl om økologisystemet. Landbrugsraadet udtrykte sig til fordel for et obligatorisk økologilogo.

Landbrugsraadet har supplerende med brev af 5. oktober 2006 anført, at Landbrugsraadet lægger vægt på, at der fra dansk side arbejdes for en sammenhæng mellem økologilovgivningen og øvrige politikområder på EU-niveau. Det gælder blandt andet med hensyn til den generelle kontrolforordning (EF) nr. 882/2004 og GMO-lovgivningen. Landbrugsraadet finder endvidere, det er vigtigt, at Danmark arbejder for at fastholde de gode forslag, der var i det oprindelige forslag til forordning, til at sikre øget ensartethed, gennemsigtighed og troværdighed af den økologiske produktion.

Fødevareindustrien bemærkede desuden, at man støtter et obligatorisk økologilogo og finder, at en mærkning med "EU-økologisk" ikke er tilstrækkelig. Fødevareindustrien udtrykte sig endvidere imod forslaget om supplerende definition af GMO'er i forslaget (gær og enzymer), som ikke hører hjemme i dette forslag. Endelig var Fødevareindustrien betænkelig ved en kontrolordning i privat regi.

Forslaget har på ny den 6. december 2006 været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. – 21. december 2006.

Landbrugsraadet har afgivet bemærkninger den 6. december 2006 og bemærker, at organisationerne mener, at Danmark bør arbejde for, at Ministerrådet når til fælles politisk enighed på mødet i december, men mener også at der dog fortsat er en række forhold, hvor der er behov for en nærmere afklaring, herunder nye formuleringer. Det gælder blandt andet med hensyn til

- hvordan det sikres, at interessenterne inddrages i og bliver hørt vedrørende formuleringen af det europæiske regelsæt og administrationen heraf – herunder for eksempel at det nævnes i præamblen og gerne i artikel 31,
- præcisering af de overordnede principper for økologisk jordbrug,
- de problemer der ligger i artikel 4, som blandt andet vil give mulighed for at anvende kunstgødning,
- forbuddet mod GMO, herunder definitioner og at tærskelværdier for acceptabelt utilsigtet indhold fastsættes i en Kommissionsforordning,
- at medlemsstaterne fortsat kan fastsætte mere restriktive regler, men som ikke påvirker samhandelen,
- beregning af økologiprocenten på grundlag af alle ingredienser af landbrugsoprindelse med undtagelse af vand og salt
- at engrosvirksomheder fortsat skal underkastes kontrol, da det er vigtigt af hensyn til kontrollens troværdighed og effektivitet, samt
- hvordan den i artikel 17 foreslåede oprindelsesmærkning skal fungere i praksis.

Organisationerne finder, at Danmark fortsat skal arbejde for følgende overordnede mål:

- at styrke inddragelsen af interessenterne blandt andet via Kommissionens Rådgivende Gruppe for Økologi
- at sikre en ensartet håndhævelse af regelsættet og sikre øget gennemsigtighed vedrørende kontrollen gennem de kompetente myndigheders indberetning af kontrolpraksis og overtrædelser til Kommissionen og overvågning af kontrollen i medlemsstaterne
- lette samhandel primært gennem fastholdelse af formandskabets forslag om obligatorisk anvendelse af EU-logo – og hvis dette vedtages vil artikel 24 kunne undværes
- en stram fortolkning af adgangen til at fastsætte mere lempelige regler

Der henvises i øvrigt til de af Det Økologiske Fødevareråd den 16. august fremsendte prioriterede bemærkninger.

Fødevarerindustrien har i brev af 6. december 2006 i forlængelse af tidligere afgivne høringsvar bemærket, at man overordnet set er meget tilfreds med, at der med de foreslåede ændringer lægges op til en harmonisering af økologireglerne i EU. Dette forventes at lette den interne samhandel betydeligt. Fødevarerindustrien vurderer desuden, at der er et stort uudnyttet potentiale i afsætningen af danske økologiske varer i EU-25, og på den baggrund er alle tiltag, der kan forbedre samhandlen velkomne og nødvendige.

Af samme grund ønsker Fødevarerindustrien indførelse af et obligatorisk fælles EU-logo og støtter derfor formandskabets forslag om obligatorisk mærkning med EU-logo. Desuden bakker man op om, at der ikke skal være mulighed for indførelse af strammere nationale regler, da dette vil udvide harmoniseringsformålet.

Vedrørende GMO har Fødevarerindustrien ingen bemærkninger til det generelle forslag om, at GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske. Til gengæld er man af principielle årsager uenig i, at man via økologiforordningen forslår supplerende definitioner af produkter med GMO-oprindelse, som ikke allerede findes i de generelle GMO-mærkningsregler. Ændring eller supplerende af de gældende GMO-regler bør kun finde sted i forbindelse med ændring/justering af disse, og Fødevarerindustrien kan derfor ikke bakke op om forslaget på dette punkt.

For så vidt angår importområdet bakker Fødevarerindustrien op om det oprindelige forslag om ækvivalens via Codex-reglerne. Dette vil lette adgangen til nødvendige råvarer, som i stigende grad importeres fra tredjelande i forarbejdningsindustrien. Man bakker endvidere op om det oprindelige forslag om EU-kontrolorganer til erstatning for de nationale importtilladelser og beklager derfor formandskabets ændringsforslag på dette punkt.

Desuden har LO afgivet bemærkninger og mener, at den foreslåede revision af økologiforordningen er et vigtigt tiltag, men at de beskæftigedes arbejdsmiljø bør indgå, og at der bør indskrives et afsnit omhandlende uddannelse af de beskæftigede, idet uddannelse i blandt andet hygiejne og fødevarerhåndtering især er vigtig i den økologiske produktion. LO opfordrer på den baggrund, at disse områder medtages så arbejdsmiljø- og uddannelsesområderne indgår.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Den danske regering forholder sig positivt til harmoniseringen af økologiske produktionsmetoder og af angivelser heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Regeringen finder, at Kommissionen bør bistås af en forskriftkomité

Det er vigtigt, at den frie handel i EU med økologiske produkter sikres bedst mulig. Regeringen mener, at obligatorisk anvendelse af EU-logo er det bedste middel hertil. Derfor ser Regeringen gerne et krav om obligatorisk EU-logo, når dette ikke forhindrer, at nationale og private logoer også

kan benyttes parallelt hermed. Samtidig lægges der vægt på, at det oprindelige forslags øvrige samhandelsfremmende elementer opretholdes eller erstattes af elementer med tilsvarende effekt.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at den gældende forordning allerede forbyder GMO i den økologiske produktion. Regeringen er positiv overfor en præcisering af forbuddet. Regeringen er positiv over for, at det nuværende forbud videreføres og præciseres.

Regeringen lægger vægt på, at økologikontrollen ikke svækkes. Regeringen arbejder derfor for, at det for alle økologiske produkter skal kunne dokumenteres, at produkterne er økologiske.

Regeringen finder, at økologikontrollen i lighed med den øvrige kontrol på fødevarerområdet bør være risikobaseret sådan, at kontrollen målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for overtrædelser. Endvidere støtter regeringen, at der fortsat kræves et årligt kontrolbesøg.

Regeringen finder, at det bør være op til de enkelte medlemsstater, hvordan kontrollen skal finansieres nationalt.

Regeringen finder ikke, at der nationalt skal være mulighed for at fritage grossister, der kun handler med færdigpakkede produkter, fra økologikontrol. En sådan fritagelse vil generelt svække sporbarheden af de økologiske produkter.

Regeringen finder, at storkøkkener skal have mulighed for at anprise brug af økologiske råvarer.

Ændringsforslaget lægger op til, at forordningen skal regulere på det højeste niveau. Der lægges således helt principielt op til, at der ikke skal være et behov for at vedtage strengere regler. Forordningen forhindrer dog ikke, at private kontrolorganer gives mulighed for at fastsætte strengere regler. Danmark vil arbejde for, at også statslige kontrolorganer skal have mulighed for at fastsætte strengere regler, dog således, at det ikke må forhindre produkternes frie bevægelighed.

Regeringen støtter, at der er mulighed for fleksibilitet i regeldannelsen. Flexibiliteten indebærer, at medlemslande med meget forskellige forudsætninger gives mulighed for at udvikle den økologiske produktion. Flexibiliteten skal forvaltes strengt og gerne tidsbegrænset.

Regeringen finder, at det er vigtigt at styrke interessentinddragelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da forslaget overvejende er en udmøntning af anbefalingerne i Den Europæiske Aktionsplan og Rådskonklusionerne herom, er forslaget generelt blevet positivt modtaget af de øvrige medlemslande. Dog har mange medlemslande forbehold overfor delelementer i forslaget, herunder eksempelvis artiklerne vedrørende mærkning, kontrol og procedure.

Flere lande har givet udtryk for, at økologiforordningen alene skal indeholde et GMO-forbud, mens selve detailreguleringen skal følge de generelle mærkningsregler for foder og fødevarer (samt de kommende for såsæd).

Der blev opnået generel indstilling til forslaget på rådsmødet i december 2006.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. december 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. – 21. december 2006, jf. samlenotat oversendt den 8. december 2006.

Sagen er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2006, jf. samlenotat oversendt den 5. oktober 2006.

Sagen er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. maj 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006, jf. samlenotat oversendt den 11. maj 2006, samt den 20. januar 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006, jf. samlenotat oversendt den 13. januar 2006.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2006 og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. Forslag til Rådets direktiv om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder KOM (2005) 151

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. maj 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget indeholder revision og opdatering af Rådets direktiv 69/465/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder. Efter forslaget vil det ikke længere være obligatorisk at udrydde kartoffelcystenematoder, men derimod at klarlægge nematodernes udbredelse, forhindre spredning af dem og bekæmpe dem. Forslaget viderefører på fællesskabsplan det hidtidige danske princip om undersøgelse af dyrkningsjorden før dyrkning af frilandsplanter, dog kun for visse arter. Prøvetagnings- og laboratoriemetoder standardiseres og som et nyt element stilles krav om medlemslandenes overvågning for forekomst af nematoder i andre kartofler end læggekartofler. Forslaget skønnes at ville forøge beskyttelsesniveauet i kraft af den øgede overvågning i forhold til spredningen og bekæmpelsen af kartoffelcystenematoder.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 151 af 20. april 2005 fremsendt forslag til ændring af Rådets direktiv 69/456/EØF om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder. Forslaget er modtaget den 20. april 2005 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. – 12. juni 2007 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Det fremgår af forslaget, at nærhedsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets kompetence. Kommissionen vurderer, at målet med forslaget ikke kan opfyldes tilfredsstillende af medlemsstaterne, idet beskyttelsesforanstaltninger der skal forhindre indslæbning og spredning af kartoffelcystenematoder, kun vil have begrænset effekt, hvis ikke bekæmpelsen sker samtidigt og systematisk i hele fællesskabet.

Under henvisning til ovenstående, og da forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, er nærhedsprincippet tilgodeset.

Formål og indhold

Kartoffelcystenematoder (*Globodera pallida* og *G. rostochiensis*) er reguleret som karantæneskadegørere for hele EU i Plantesundhedsdirektivets Bilag I, sektion 2³, men hidtil uden harmoniserede regler for omfanget af medlemsstaternes undersøgelses-niveau. Kommissionen har begrundet fremsættelsen af forslaget med, at det vurderes, at det gældende bekæmpelsesdirektiv (Rådskonklusion 69/465/EØF om bekæmpelse af kartoffelnematod) ikke er tilstrækkeligt effektivt med henblik på at klarlægge nematodernes udbredelse, bekæmpe dem og forhindre deres spredning. Hvis kartoffelcystenematoder ikke bekæmpes samtidigt og systematisk i hele fællesskabet, vil beskyttelsesforanstaltninger, der skal forhindre indslæbning af skadegørere på en medlemsstats område, kun have begrænset effekt.

Kommissionen har derfor fremsat et forslag til ændret direktiv, hvor dels en række bestemmelser videreføres og dels en række nye fælles tiltag og standardiseringer foreslås. I erkendelse af, at nematoderne i dag findes i alle medlemslande, slås det med forslaget fast, at reguleringens formål ikke længere er at udrydde kartoffelcystenematoder i EU, men at klarlægge deres art og udbredelse, forhindre spredning af dem og bekæmpe dem lokalt ved beskrevne udryddelsesforanstaltninger.

Forslagets væsentligste indhold er som følger:

- Som hidtil skal der gennemføres officielle undersøgelser for forekomst af kartoffelcystenematoder af jordprøver fra marker, hvor der ønskes dyrket læggekartofler.
- Som et nyt element på EU-plan skal marker også undersøges før dyrkning af andre værtsplanter samt en række arter af planter til udplantning, som typisk dyrkes i samdrift med kartofler og andre værtsplanter for kartoffelcystenematoder. (Det bemærkes, at det i mange år har været praksis i Danmark, at al planteskolejord undersøges inden dyrkning af alle fri-landsplanter til udplantning).
- En harmoniseret og obligatorisk jordprøveudtagningsmetodik og -volumen.
- Detaljerede bekæmpelsesanvisninger på en mark, hvor der er registreret nematoder samt anvisninger på, hvordan inficerede kartofler og planter kan håndteres og anvendes
- Officielle overvågninger i marker med avl af industri- og spisekartofler skal ske ved stikprøvevisse jordundersøgelser på årligt mindst 0,5 % af arealet.
- Medlemslandene skal indberette resultaterne af systematiske prøvetagninger og stikprøvemæssige overvågninger til Kommissionen.
- Medlemsstaterne skal undersøge art og patotype af nematoder, hvor der hersker mistanke om, at en kartoffelsorts resistens er blevet nedbrudt
- Harmoniseret diagnostisk metodik.

Udtalelser

³ Rådskonklusion 200/29/EF om beskyttelsesforanstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning indenfor Fællesskabet.

Europa-Parlamentet har den 5. juli 2005 godkendt Kommissionens forslag.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 796 af 11. december 1987 om bekæmpelse af kartoffelnematoder.

Konsekvenser

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget vedtage de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme rådsdirektivet. Vedtagelse af forslaget vil medføre behov for ændring af bekendtgørelse om kartoffelcystenematoder. Direktivets ikrafttrædelsesdato er nu foreslået som 1. juli 2010 mod oprindeligt 31. december 2006.

I Danmark har Plantedirektoratet hidtil årligt undersøgt alle marker til læggekartoffelproduktion og nye marker til planteskoleproduktion i et omfang af 200 ml jord pr. ha, og ikke undersøgt marker til brugskartofler.

Det aktuelle kompromisforslag indebærer et årligt prøvetagningsvolumen på 1.500 ml jord pr. ha på nye marker til læggekartoffel- og planteskoleproduktion og 400 ml jord pr. ha på alle marker til fortsat læggekartoffelproduktion. Forslaget indebærer endvidere et årligt prøvetagningsvolumen på 400 ml jord pr. ha fra 0,5 % af det samlede brugskartoffelareal. Herudover stilles krav om stikprøveanalyse for fundne nematoders patotype. Ifølge kompromisforslaget reduceres prøvetagningshyppigheden med stigende markstørrelse for at ligestille små marker med store, som ellers af statistiske grunde ville blive uforholdsmæssigt bebyrdet.

Hvis forslaget vedtages, vil der fra 2010 skulle udtages væsentligt flere prøver i Danmark end hidtil med øget behov for prøvetagnings- og laboratorieressourcer til følge. Herudover skal der indkøbes nyt laboratorieudstyr med større kapacitet til vaskning af jordprøverne, bl.a. fordi perioden om foråret mellem jordprøvetagning og avlerens krav om analyseresultater er ganske knap og kapaciteten derfor bør forøges. Der er samlet set beregnet meromkostninger på 2,6 mio. kr. i 2010 og herefter årligt 2,1 mio. kr..

Området (som i dag ikke omfatter overvågning i marker med brugskartofler) er gebyrfinansieret, men er afløftet som led i lettelse af erhvervets administrative byrder. De øgede omkostninger forbundet med forslaget søges for indsatsen i læggekartoffelavlens vedkommende finansieret ved gebyrer med 1,9 mio. kr. i 2010 og derefter 1,6 mio. kr. årligt, svarende til ca. 400 kr. pr. ha, hhv. 300 kr. pr. ha. Overvågningsaktiviteterne i brugs-avlen vil have statsfinansielle konsekvenser på 0,7 mio. kr. i 2010 og derefter 0,5 mio. kr. årligt.

Forslaget skønnes at ville forøge beskyttelsesniveauet i forhold til spredningen og bekæmpelse af kartoffelcystenematoder.

Kontrolindsatsen vil medføre erhvervsøkonomiske fordele i form af reduceret udbredelse af KCN.

Høring

På møde i §2-udvalget (landbrug) den 29. maj 2007 bemærkede Landbrugsraadet, at man støttede overvågning, som der også hidtil har været, men at man satte spørgsmålstegn ved det foreslåede omfang i forslaget. Man forklarede, at der i forvejen blev taget mange prøver og udtrykte tvivl om man ville få et bedre resultat med det forslag som nu foreligger. Hvis forslaget bliver finansieret offentligt, vil man dog kunne acceptere det, omend forslaget mangler en cost-benefit-analyse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens overordnede holdning er at støtte forslag til regulering, som bekæmper og hindrer spredning af farlige planteskadegørere. Reguleringen bør dog afspejle en risikovurdering og en rimelig afvejning imellem ressourceindsats og forventet effekt. Da infektionsniveau og den hidtidige kontrolindsats varierer stærkt mellem medlemsstaterne, vil en sådan afvejning falde forskelligt ud i forskellige medlemsstater. Der bør derfor tillades en større national fleksibilitet for jordprøveindsamlings omfang end forudskikket i Kommissionens oprindelige forslag, således at kravene lempes for jorder som ved medlemsstatens hidtidige indsats allerede er vel undersøgte.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget i sin oprindelige form har mødt meget forskellige reaktioner blandt medlemsstaterne, spændende fra fuld tilslutning, til ønsket om en mindre detaljeret grad af harmonisering, især for at undgå unødigt bebyrdende krav til overvågning og prøvetagningsvolumen. Der forventes enighed om det foreliggende forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er oversendt henholdsvis nærhedsnotat den 3. maj 2005 og grundnotat den 18. maj 2005 til Folketingets Europaudvalg.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

6. Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål

KOM (2005) 472

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 26. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget, der træder i kraft tidligst den 1. juli 2007, fastsætter rammebestemmelser for beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af bestanden af europæisk ål. Forslaget vedrører dels alle former for ålefiskeri, dels bestandsophjælpning, herunder foranstaltninger med henblik på forbedring af vandløb som leveområder og på at gøre dem passable for ålens vandring.

Medlemsstaterne skal udpege vandløbssystemer, evt. en hel region eller medlemsstatens område, der udgør naturlige levesteder for ål. Den enkelte medlemsstat definerer selv grænsen mellem ålevandløbssystem(er) og saltvand.

For hvert vandløbssystem indsendes senest den 31. december 2008 en åleforvaltningsplan, der efter Kommissionens godkendelse iværksættes senest den 1. juli 2009. Planen skal på langt sigt skabe stor sandsynlighed for, at mindst 40 % af biomassen af voksne ål vandrer tilbage til havet, set i forhold til det bedste skøn over udvandringen uden menneskeskabte påvirkninger. De 40 % skal forstås som gennemsnit af udvandringen fra alle medlemsstaters vandløb. Der skal fastsættes en tidsplan for gradvis målopfyldelse. Indsendes eller godkendes planen ikke, skal fiskeriindsatsen reduceres mindst 50 % eller reduceres således, at fangsterne reduceres med mindst 50 %, begge dele i forhold til gennemsnittet i perioden 2004-2006.

Der kan under forvaltningsplanen, d.v.s. hovedsageligt for ferskvandsfiskeri, gives EFF-støtte til midlertidigt ophør efter reglerne om fartøjsejere og fiskere, der berøres af planer for justering af fiskeriindsatsen.

Fiskeri af ål under 20 cm længde er tilladt, hvis mindst 60 % reserveres til salg for udsætning i ålevandløbssystemer for at øge udvandringen af voksne blankål. Dette skal begynde med 35 % i forvaltningsplanens første år, og derefter øges med mindst 5 % årligt. 60 %-niveauet skal være nået 31. juli 2013. Udsætninger af ål under 20 cm som led i en åleforvaltningsplan kan støttes med midler fra Den Europæiske Fiskerifond, EFF.

Efter rapportering og evaluering af forvaltningsplanernes resultater kan Rådet efter den 31. december 2013 beslutte alternative foranstaltninger, baseret på forslag fra Kommissionen og høring af Europa-Parlamentet.

Fiskeriindsatsen i saltvand skal over en 5 års periode enten reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsindsatsen i perioden 2004-2006 eller reduceres således, at ålefangsterne gradvist reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsfangsten i perioden 2004-2006, de første to år med 15 % pr. år. Der er ingen særlige krav til midlerne til indsatsreduktion. Forslaget rummer ingen mulighed for undtagelse herfra, og foranstaltningen får permanent karakter. Disse reduktioner skal påbegyndes fra den 1. juli 2009.

For ferskvand skal medlemsstaterne etablere et kontrol- og fangstmonitoringssystem tilpasset forholdene og den nationale lovgivning, der allerede gælder for ferskvandsfiskeriet, men svarende til kontrolforordningens regler.

Senest den 1. juli 2009 skal medlemsstaterne foretage det nødvendige for at identificere oprindelse og sikre sporbarhed af alle importerede eller eksporterede ål samt fastslå, om eksporterede ål er fanget i overensstemmelse med EU's bevaringsforanstaltninger. Endvidere skal det fastslås, om im-

porterede ål er fanget i overensstemmelse med bevaringsforanstaltninger aftalt i relevante regionale fiskeriorganisationer.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 472 af 6. oktober 2005 fremsat et forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Formandskabet fremlagde ved rådsmøde (landbrug og fiskeri) 7.-8. maj 2007 et nyt kompromisforslag, som forventes at danne grundlag for de videre forhandlinger.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 11.-12. juni 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Forslaget til forordningen fastsætter rammebestemmelser for beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af bestanden af ål i EU's havområder, kystlaguner, vandløbsmundinger, vandløb og "forbindende indvande" i medlemsstaterne, der løber ud i bl.a. Østersøen, Skagerrak og Kattegat, Nordsøen, Den Engelske Kanal og Middelhavet. Hvorvidt Sortehavet og dets forbundne vandløbssystemer skal omfattes, beslutes senest den 31. december 2007 af Kommissionen efter komitéprocedure og efter konsultation af STECF⁴.

Forslaget vedrører dels alle former for salt- og ferskvandsfiskeri, herunder erhvervsfiskeri såvel som fritidsfiskeri m.v., dels bestandsophjælpning, herunder foranstaltninger med henblik på forbedring af vandløb som leveområder og på at gøre dem passable for ålens vandring.

Forslagets formål er at genoprette bestanden, så den igen kommer op på tidligere tiders niveau for forekomst af voksne ål, og at fremme rekrutteringen af glasål.⁵ Forslaget skal sikre, at tilstrækkeligt mange ål overlever indtil gydningen.

Det centrale i forslaget er, at medlemsstaterne skal udpege ålevandløbssystemer og for hvert af disse opstille en forvaltningsplan, der med stor sandsynlighed sikrer, at mindst 40 % af biomassen af

⁴) The Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries

⁵) Glasål er den yngel, der efter vandring fra Sargassohavet når Europas kyster, hvor de fleste vandrer op i ferskvand. Efter 10-15 år som gulål vandrer ålene tilbage til saltvand for som blankål at begynde vandring tilbage til Sargassohavet for at gyde.

voksne ål undslipper til havet, set i forhold til det bedste skøn over den udvandring af voksne ål, der ville have været, hvis bestanden ikke havde været udsat for menneskeskabte påvirkninger. De 40 % skal forstås som gennemsnit af udvandringen fra alle medlemsstatens vandløb⁶. Hvis eksisterende data indgår i beregningsgrundlaget, skal de være indsamlet før 1980. Målet skal nås på langt sigt. Den enkelte medlemsstat definerer selv grænsen mellem ålevandløbssystemer og saltvand, herunder hvilke områder, der skal være omfattet af forvaltningsplanerne.

- Forvaltningsplanen skal indeholde:
- En beskrivelse af de metoder/tiltag, der vil blive anvendt for at nå målet. Der er valgfrihed for midlerne, som kan omfatte reduktion af ålefiskerierne, udsætninger, forbedring af vandringsveje, kontrol af arter, som æder ål, m.v. Der skal snarest muligt iværksættes passende foranstaltninger til at reducere dødelighed forårsaget af faktorer udenfor fiskeriet, herunder vandkraftturbiner, pumper eller rovdyr, medmindre dette er unødvendigt for at nå målet.
- En tidsplan for den forventede opfyldelse af målet.
- En beskrivelse af kontrol- og gennemførelsesforanstaltninger.

Åleforvaltningsplaner, d.v.s. hovedsagelig ferskvandsfiskeri, omfattes af EFF-forordningens⁷ regler vedr. støtte til midlertidigt ophør for fartøjsjere og fiskere, der berøres af planer for justering af fiskeriindsatsen.

En medlemsstat kan inden den 1. oktober 2007 anmode om undtagelse fra pligten til at udarbejde åleforvaltningsplaner, hvis det kan godtgøres, at dens ferske eller salte vande ikke udgør naturlige levesteder får ål. Kommissionen godkender dette efter komitéprocedure og efter konsultation af STECF eller andre relevante videnskabelige organer.

Forslagene til forvaltningsplaner skal senest den 31. december 2008 sendes til Kommissionen for dennes godkendelse inden den 1. juli 2009. Ved manglende indsendelse eller godkendelse af en forvaltningsplan skal fiskeriindsatsen enten reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsindsatsen i perioden 2004-2006 eller reduceres således, at fangsterne reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsfangsten i perioden 2004-2006. Midlerne til reduktionen er valgfrie. Fangstreduktionen kan helt eller delvis erstattes af umiddelbare foranstaltninger til at reducere andre menneskeskabte dødelighedsfaktorer. Forudsætningen herfor er, at det tillader lige så mange blankål at udvandre som fangstreduktionen ville have gjort.

Reduktionen ved manglende indsendelse af forvaltningsplan skal iværksættes den 1. januar 2009. Reduktionen ved manglende godkendelse af en forvaltningsplan skal iværksættes indenfor 3 måneder fra Kommissionens beslutning, og med samme frist kan der indsendes en revideret forvaltningsplan.

⁶) Dette fremgår af en tilknyttet fælles erklæring fra Rådet og Kommissionen.

⁷) Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 af 27. juli 2006 om Den Europæiske Fiskerifond.

For ålevandløbssystemer, der strækker sig ud over mere end én medlemsstats territorium, opstiller de berørte medlemsstater i fællesskab en åleforvaltningsplan. Hvis dette kan true rettidig indsendelse af planen, kan medlemsstaterne indsende planer for deres nationale dele af vandløbssystemet. For ålevandløbssystemer, der strækker sig ud over EU's territorium, skal de berørte medlemsstater søge udviklet en åleforvaltningsplan i koordination med de relevante tredjelande, men hvis tredjelandet ikke medvirker, kan medlemsstaten indsende en plan for sin egen del af ålevandløbssystemet.

Medlemsstater, der fisker ål under 20 cm længde, enten som led i en forvaltningsplan eller fiskeri underkastet ovennævnte 50 %-sanktion, skal, begyndende med 35 % i det første år, øgende med 5 % årligt, senest 31. juli 2013, reservere mindst 60 % af fangsten til salg for udsætning i ålevandløbssystemer udpeget i overensstemmelse med forordningen, for at øge udvandringen af voksne blankål. Kommissionen skal senest 1. juli 2011 rapportere til Rådet bl.a. om prisudviklingen på udsætningsål. Rådet beslutter derpå med kvalificeret flertal, på Kommissionens forslag, passende foranstaltninger til at balancere udsætningsforanstaltningerne. Udsætninger af ål under 20 cm som led i en åleforvaltningsplan kan støttes med midler fra Den Europæiske Fiskerifond, EFF.

Fiskeriindsatsen i de saltvandsområder, der ikke er omfattet af forvaltningsplaner, skal over en 5 års periode enten reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsindsatsen i perioden 2004-2006 eller reduceres således, at fangsterne gradvist reduceres med mindst 50 % i forhold til gennemsnitsfangsten i perioden 2004-2006. De første to år skal reduktionen ske i trin à 15 % årligt, første gang fra 1. juli 2009. Der er ingen særlige krav til midlerne til indsatsreduktion.

Hver medlemsstat skal første gang den 30. juni 2012 rapportere til Kommissionen om overvågning, effektivitet og resultater af forvaltningsplanerne, hvorpå Kommissionen senest den 31. december 2013 rapporterer til Rådet og Europa-Parlamentet. På grundlag heraf foreslår Kommissionen passende foranstaltninger til genopretning af ålebestanden. Derpå beslutter Rådet alternative foranstaltninger til at nå planernes udvandringsmål.

For ferskvand skal medlemsstaterne etablere et kontrol- og fangstmoniteringssystem tilpasset forholdene og den nationale lovgivning, der allerede gælder for ferskvandsfiskeriet, men det skal svare til kontrolforordningens regler. Systemet skal omfatte en grundig beskrivelse af alle systemer til fordeling af fiskerirettigheder i ålevandløbssystemer, herunder privatejede vandområder.

Senest den 1. januar 2009 skal medlemsstaterne for kommercielle fiskeriaktiviteter udarbejde lister over:

- Alle fiskefartøjer, der uanset fartøjets totallængde er autoriseret til saltvandsfiskeri efter ål.
- Alle fiskefartøjer, firmaer eller fiskere, der er autoriseret til ålefiskeri i vandløbssystemer, som udgør naturlige levesteder for ål.
- Alle auktionscentre, selskaber eller personer, som medlemsstaterne har autoriseret til førstegangssætning af ål.

Medlemsstaterne skal regelmæssigt vurdere antallet af fritidsfiskere og deres fangster. Ovenstående oplysninger skal gives til Kommissionen på dennes anmodning.

Senest den 1. juli 2009 skal medlemsstaterne foretage det fornødne for at identificere oprindelse og sikre sporbarhed af alle importerede eller eksporterede ål samt fastslå, om eksporterede ål er fanget i overensstemmelse med EU's bevaringsforanstaltninger. Endvidere skal det fastslås, om importerede ål er fanget i overensstemmelse med bevaringsforanstaltninger aftalt i relevante regionale fiskerioverenskomster.

Forordningen træder tidligst i kraft den 1. juli 2007.

I en vedhæftet erklæring oplyser Kommissionen⁸, at den efter forordningens vedtagelse agter at foreslå restriktioner i international handel med ål, i fuld respekt af EU's WTO-forpligtelser. Endvidere støtter Kommissionen et nyligt forslag fra Sverige om at optage europæisk ål i bilag II til Convention on International Trade of Endangered Species (CITES).

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 16. maj 2006 vedtaget en udtalelse baseret på betænkning nr. A6-0140/2006 fra Europa-Parlamentets Fiskerikomité, incl. 29 ændringsforslag til Kommissionens første forslag. Det reviderede forslag imødekommer en stor del af disse. Europa-Parlamentet krævede, at der indledes samrådsprocedure.

Konsekvenser

Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser, og det kan ikke udelukkes, at det vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Der vil blive behov for øget kontrol af ålefiskeri og af foranstaltningernes gennemførelse. Dette vil under Fiskeridirektoratet bl.a. omfatte:

- Et register for licenser/tilladelser til fiskeri efter ål.
- Øget kontrol af ålefiskeriet i såvel ferskvand som saltvand, herunder fritidsfiskeriet. De komplicerede foranstaltninger vil kunne indebære risiko for ikke-registrerede landinger.
- Øget kontrol af ålepas og afgitringer ved bl.a. turbiner.

Der kan evt. blive tale om et særligt fisketegn, som giver fritidsfiskere adgang til ålefiskeri.

Efter forslaget frister forventes der behov for øget kontrol af saltvandsfiskeriet fra 1. juli 2009, hvor reduktionen af dette fiskeri skal påbegyndes. Samtidig forventes behov for øget kontrol af ferskvandsfiskeriet, da godkendte forvaltningsplaner skal iværksættes senest på denne dato.

⁸ Foruden den ovenfor omtalte beregningsmåde for 40 %-udvandringensmålet,

Forslaget og de deraf afledte kontrolforanstaltningerne vurderes potentielt, og afhængigt af det endelige forslags udformning, at kunne indebære merudgifter i størrelsesordenen op mod ca. 7 mio. kr. årligt⁹. De økonomiske konsekvenser skal vurderes nærmere.

Forslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser vil for bundgarnsfiskeriet efter ål samlet set medføre en reduktion på mindst 50 % over en 5-årig periode. Størrelsen af det erhvervsøkonomiske tab kan ikke opgøres nærmere på nuværende tidspunkt.

Forslagets gennemførelse vil få konsekvenser for fiskerierhvervets administrative byrder, da erhvervsfiskere (ca. 550 fartøjer), som ønsker at fiske ål, årligt skal ansøge om tilladelse til dette fiskeri. Omfanget af erhvervets administrative byrder skal vurderes nærmere.

Høring

På mødet i §5-udvalget (fiskeri) den 29. maj 2007 fastholdt Danmarks Fiskeriforening (DF) ønsket om en længere referenceperiode for reduktionen af saltvandsfiskeriet. De spurgte, om der kunne forventes hasteforanstaltninger, hvis forslaget ikke vedtages.

Dansk Akvakultur (DA) ønsker et tættere "link" mellem udsætninger og akvakultur: EFF-finansieret udsætning efter en tids opdræt for at øge overlevelsen. Man spurgte om planer for finansieringen. DA er bekymret vedr. prisdannelsen på glasål og vil se positivt på, om Kommissionen kan gribe ind. DA ønsker, at udsætningsprocenten skal gælde antal ål, ikke vægt.

Dansk Fisk støttede DA vedr. udsætning via opdræt. De kunne ikke støtte forslaget uden en sådan ordning.

WWF ønsker ål optaget i CITES bilag II (Convention on International Trade of Endangered Species), som Kommissionen støtter i den tilknyttede erklæring.

§ 5-Udvalget (fiskeri) og Udvalget for Rekreativt Fiskeri, Ferskvandsfiskeri og Fiskepleje (§ 7-udvalget) blev 3. november 2005 hørt i skriftlig procedure vedr. det oprindelige forslag, og 13. marts 2007 vedr. det reviderede forslag. I det følgende gengives desuden, i det omfang, de kan antages at gælde for det reviderede forslag, kommentarer afgivet dels vedr. Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om udvikling af en EU-handlingsplan for forvaltning af ål (KOM (2003) 573), dels vedr. Kommissionens oplysninger ved et "front loading" møde 11. marts 2005. Endelig indgår kommentarer afgivet ved informationsmøder for erhvervet i marts og juni 2006, sidstnævnte baseret på et revideret forslag af 11. maj 2006.

Danmarks Fiskeriforening (DF, erhvervsfiskere) finder, at hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form, vil det betyde stop for erhvervsmæssigt ålefiskeri i Danmark.

⁹ Vurderingen af omkostningerne er blevet ændret, da kontrollen af saltvandsfiskeriet enten baseres på fiskeriindsatsen eller fangsterne, og der er ikke længere krav om et register over fritidsfiskerfartøjer eller et særligt licenssystem for fritidsfiskere.

DF påpeger, at Danmark ligger i front med hensyn til bevaringsforanstaltninger, bl.a. genetablering af opvækstområder. Inden reduceret indsats i blankålfiskeriet kan komme på tale, bør der ske redskabsbegrænsning i og øget kontrol af fritidsfiskeriet, som findes ansvarligt for et stort, semiprofessionelt rusefiskeri.

DF finder, at bundgarnsfiskeri på alle måder lever op til tidens krav om miljøskånsomhed, bæredygtighed, kystzoneudvikling og fødevarekvalitet samt er karakteriseret ved at genudsætte uønsket bifangst som levende fisk. Det største blankålfiskeri i Danmark foregår langs ret åbne kyster med redskaber, der ikke spærrer for ålens vandring, men dette fiskeri er stærkt påvirket af 20 års eksplosiv vækst i bestanden af skarv. DF påpeger, at antallet af bundgarn er mere end halveret i løbet af de sidste 10 år.

Genopretningsforanstaltninger bør følge samme retningslinier som for andre fiskebestande: Beskyttelse af yngel og opvækstområder, reduktion i dødeligheden på ungdomsstadier og bæredygtig udnyttelse af de voksne fisk.

DF er tilfreds med, at også regulering af andre faktorer end fiskeriet, herunder skarv, kan indgå i forvaltningsplaner. Man kan gå ind for en plan, der omfatter hele Danmark, hvis beregningsgrundlaget er data indsamlet efter 1980.

DF finder det vigtigt at fastholde, at 75 % af glasålfangsten skal anvendes til udsætning for ophjælpning af ålebestanden, og man foreslår omgående stop for eksport af yngel til lande uden for ålens naturlige udbredelsesområde.

DF foreslår et øget mindstemål for gulål samt undersøgelse af, hvor der kan udpeges områder, som lukkes for ålefiskeri. Undersøgelse af mulighederne for en licensordning i ålefiskeriet.

Hvis en 50 % reduktion af saltvandsfiskeriet er nødvendig, foreslår DF, at det sker som en reduktion af fiskeriindsatsen i forhold til 1990-1995 og over en periode på 10 år. En del af reduktionen kan da ske ved naturlig afgang med eller uden compensation.

Dansk Akvakultur (DA, opdrættere og tilknyttede erhverv): DA finder, at hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form, vil det betyde stop for opdræt af europæisk ål i Europa. Den høje pris på glasål, forårsaget af eksport til Kina, resulterer i et mere intensivt fiskeri efter glasål, både legalt og illegalt, og dermed et øget pres på den europæiske ål. Indgreb overfor fiskeri af blankål, udsætningsprogrammer m.m. vil være nytteløse, hvis der ikke gribes ind overfor eksporten af glasål.

DA har foreslået, at alle købere af glasål forpligtes til at genudsætte en vis andel deraf efter en tid i opdræt, da overlevelsen er langt større end ved direkte genudsætning. DA frygter imidlertid, at det aktuelle forslag om 75 % genudsætning vil umuliggøre europæisk åleopdræt, da kinesiske opdrættere erfaringsmæssigt altid kan overbyde de europæiske p.g.a. særlige produktionsforhold i Kina. DA op-

lyser, at ud af en årlig fangst på 100 t. eksporteres p.t. 50 t. til Kina, 25 t. går til opdræt i Europa, 20 t. til konsum i Spanien og 5 t. genudsættes via ålefarme.

Dansk Kystfiskerforening (bierhvervsfiskere): Man finder, at forslaget er forhastet og meget ringe videnskabeligt dokumenteret. De 25 % af glasålefangsten, der efter forslaget vil restere efter genudsætning, skal bruges til opdræt i EU. Der foreslås reduktion af skarv-bestanden, da dens skader på fiskeyngel, herunder ål, nu er videnskabeligt dokumenteret. Der foreslås større masker i ruser samt et mindstemål for ål på 40 cm.

Dansk Amatørfiskerforening (fritidsfiskeri med garn og ruser): Danmark har i mange år haft adskillige fiskerireguleringer og bevaringsforanstaltninger for ål, herunder fredningsbælter, mindstemål for gulål, begrænsning i fritidsfiskernes redskaber, ændring af fritidsfiskerpælerusen, samt fisketegnsmidler til udsætning af ål. Fritidsfiskerne har i modsætning til erhvervsfiskerne opført sig ansvarligt. Begge skal beholde deres redskaber, men en del erhvervsfiskere skal udfases, og der bør indføres stop for fritidsfiskeri med åleruser 1. oktober-1. april. Erhvervsfiskerne skal bidrage til finansiering af åleudsætninger.

Én forvaltningsplan for ferskvand og saltvand. Total fredning af ål ved de fleste åudløb, og ingen skarvkolonier må findes i nærheden. Gerne mere end 75 % genudsætning af glasål. Enkel og gennemskuelig dokumentation og kontrol, mulighed for fratagelse af fiskerirettigheder ved overtrædelse.

Foreningen foreslår et langsigtet udsætningsprogram med mindst 10 mio. stk. årligt, og erhvervsfiskeriet skal deltage. Begrænsninger i anvendelsen af pæleruser. Blankål skal frit kunne vandre fra ferskvand til saltvand. Reduktion af skarvbestanden til 10.000 par. Forbud i hele EU mod fangst og salg af glasål til konsum. Kontrolleret fiskeri efter glasål til udsætning. Mindstemålet hæves.

Dansk Fritidsfiskerforbund (fritidsfiskeri med garn og ruser): Kraftige protester mod EU-restriktioner over for ålefiskeriet. Man finder forslaget uigennemskueligt, og uden beskrivelse af konsekvenser for fritidsfiskeriet. Er imod logbogspligt for små fartøjer. Ingen reduktion i antal kasteruser; fritidsfiskerne er i forvejen hårdt ramt. Der fanges kun få ål i fritidsfiskernes ruser. Reduktion eller ophør af al glasål-eksport. Øgede udsætninger i kystnære områder finansieret af EFF, fiskeplejemidler, 10 % afgift på glasål til opdræt og en ålefond etableret af erhvervsfiskerne. Flere midler til forskning og etablering af opvækstområder. Forskning i ålens levemuligheder bør ligestilles med forskning vedr. andre fiskearter. Fredning af blankål oktober/november-april. Mindstemål 40 cm i saltvand. Skarv-bestanden reduceres til 10.000 par som led i genopretning af ålebestanden.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DS, lystfiskeri med fiskestang): Ålekister skal forbydes. Lodsejere, som ikke er registreret som erhvervs- eller bierhvervsfiskere, må ikke kunne omsætte ål. Kun én ferskvandsruse pr. husstand, og retten til brug heraf må ikke kunne overdrages. Øget mindstemål, indførelse af maksimumsmål, øget afstand mellem ruseredskaber, forbud mod fiskeri i fredningsbælter, øget kontrol. DS mener ikke, at effektiviteten af ålepas er dokumenteret betryggende. Alle opstemninger, hvor ålepas er eneste passagemulighed, bør nedlægges. 90 % af glasålefangsten skal genudsættes.

DS finder det positivt og vigtigt, at rovdyr som skarv og mink kan indgå i forvaltningsplanen. Snæbel bør også indgå. Udvidet fredningstid i både fersk- og saltvand. For at beskytte opvoksede ål i brak- og saltvand ønskes samme regler i marine områder som i ferskvand, alternativt etablering af lukkede områder. Erhvervsfiskeriet i saltvand skal reduceres inden udgangen af 2008, ikke over 5 år. Monitoring nødvendig for vurdering af, om handlingsplanen får den tilsigtede effekt, men skal ikke finansieres af fiskeplejemidler.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (FFF) finder det aktuelle forslag stort set vel afbalanceret for alle ålefiskere i EU. FFF mener, at der er et meget usikkert grundlag for vurdering af biomassen, og 40 %-målet bliver meget vanskeligt at kontrollere. Man finder sanktionerne for manglende forvaltningsplan for svage. Alle medlemslande bør bringes op på samme beskyttelsesniveau som i Danmark. Meget store potentielle åleopvækstområder i EU er nærmest utilgængelige for optrækken- de glasål, mens ålepis i alle opstemninger har været lovpligtige i Danmark i ca. 70 år. I danske vandløb fanges kun 15-20 % af nedvandrende blankål. Flytning af glasål bør det ske direkte, ikke via opdrætsanlæg. Mindstemål 45-50 cm i saltvand.

FFF påpegede, at de få tilbageværende privilegerede ålefiskerier i Danmark har eksisteret i op til 800-900 år, og næppe er årsag til den kraftige tilbagegang i ålebestanden. Hvis disse ålefiskerier alligevel ønskes fjernet, vil det kræve opkøb af rettighederne.

Dansk Aaleeksportør Forening: Saltvand: Mindstemål 40 cm for gulål, 50 cm for blankål. Kun salg til registrerede opkøbere. Licens til erhvervsfiskere, som skal have fangst på mindst 400 kg. ål årligt de sidste 3 år. Mere kontrol, større bøder. Max. 3 kasteruser pr. fritidsfisker, som årligt skal indsende fangstopgørelser. Stop for blankålsfiskeri efter 1. december. Reduktion af skarv- og sælbestanden.
Ferskvand: Intet rusefiskeri af fritidsfiskere. Ingen ålekister. Erhvervsfiskere skal reducere fiskeriet med 10 % årligt de næste 5 år. Mere kontrol med ruser i vandløb, større bøder. Stop for blankålfiskeriet efter 1. november.

Dansk Fisk (fiskeindustrivirksomheder) savner dokumentation for, at forslaget og foranstaltningerne er balancerede og afstemt mellem ønsket om bæredygtige ålebestande og ønsket om at sikre øget opdræt i EU. Man finder, at netop opfodning i europæiske opdrætsanlæg før udsætning bør inddrages som en foranstaltning til bestandens genopretning, der samtidig kan tilgodese opdrætserhvervet. Til grund herfor refereres til positive erfaringer vedr. overlevelseshesprocenten i ålefarme i Sverige, Tyskland og Danmark.

Thorild Poulsen (lodsejer): Finder ikke, at lodsejere høres i tilstrækkelig grad, når nye forslag kan forringe deres ejendomsret til ferskvandsfiskeri. Ferskvandsfiskere har i årevis måttet acceptere kraftige begrænsninger i ålefiskeriet, og de fik selv i begyndelsen af 1990'erne indført øget mindstemål og redskabsbegrænsninger i ferskvand. Modsat favoriseres ålefiskeriet i saltvand. Det foreslåede 40 % mål for udvandring fra ferskvand er uacceptabelt, når saltvandsfiskere derpå kan fange ålene. Ønsker samme tidsplan for reduktioner i ferskvand og saltvand. Savner en ordentlig statistik over fersk-

vandsfiskeri af ål. Savner oplysninger om styring og kontrol af glasålefiskeri i Sydeuropa; uacceptabelt at dette fiskeri ikke begrænses.

På mødet i § 5-udvalget den 26. marts 2007 var der ingen yderligere bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Bestanden af europæisk ål er i en dårlig forfatning, og man hilser fra dansk side forslaget til genopretning af ålebestanden velkommen, herunder det seneste kompromisforslag, der i videre omfang muliggør, at de enkelte medlemsstater skal udarbejde forvaltningsplaner tilpasset egne forhold.

Man lægger i denne forbindelse stor vægt på hensyntagen til, at Danmark i mange år har gennemført en lang række foranstaltninger til bevaring og ophjælpning af ålebestanden.

Det er vigtigt for Danmark, at reduktionen i saltvandsfiskeriet kan være enten 50 % af indsatsen eller 50 % af fangsten, ligesom i ferskvand (artikel 3 og 4), og at fristen herfor udskydes ligesom for ferskvand.

Der arbejdes fra dansk side for, at udgifterne til kontrol og håndhævelse samt videnskabelig vurdering skal stå i et rimeligt forhold til de forventede resultater af de foreslåede foranstaltninger, herunder at det bliver muligt at sikre, at der kan iværksættes kontrolforanstaltninger, som er mindre omkostningskrævende og omfattende end det foreliggende forslag.

Man er bekymret for den omfattende eksport af glasål til tredjelande, som hæmmer mulighederne for udsætninger og opdræt i Europa. Regulering af eksporten inden for WTO-regelsættet bør overvejes med henblik på genopretning af bestanden i Europa.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne er generelt positive overfor foranstaltninger til genopretning af ålebestanden i Europa, men der er afgørende interesseforskelle p.g.a. de forskellige typer af ålefiskeri. Fiskeri i ferskvand eller flodmundinger er den vigtigste udnyttelse af ålen i de fleste lande, modsat Danmark.

Flere medlemsstater har udtrykt bekymring for, om udgifterne ved en gennemførelse af forslaget vil stå i et rimeligt forhold til de forventede resultater af foranstaltningerne.

Et antal lande finder lige som Danmark, at en langsigtet målsætning om mindst 40 % udvandring bør svare til 3 ålegenerationer, i overensstemmelse med STECF's anbefalinger¹⁰, således at implementeringen bliver mulig i praksis.

En række lande ønsker, at fristerne for især indsendelse af forvaltningsplaner udskydes.

¹⁰) 22nd report 3.-7.4.2006.

To medlemslande, støttet af to andre, står meget fast på, at reglerne i artikel 6 om reservation af glasål til udsætning skal modificeres og udskydes, således at eksporten af glasål ikke lider skade. Det ene af disse lande har i stedet fremsat et kompromisforslag, hvorefter der til udsætning kun skal reserveres 40 % af ål under 12 cm, først fra 31. december 2013, og kun hvis markedsprisen udgør mindst 90 % af prisen i de foregående 2 år.

En række lande støtter ligesom Danmark Kommissionen i, at reglerne om glasål (artikel 6) er centrale i forslaget, og at udsætninger vil være et centralt led i forvaltningsplanerne.

Et land har ligesom Danmark en stor produktion i åleopdræt, der er afhængig af forsyninger med glasål, og begge ønsker, at dette hensyn indgår i artikel 6.

En række medlemsstater ønsker helt at blive undtaget fra forordningen p.g.a. fravær af en egentlig ålebestand.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2007 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7.-8. maj 2007, jf. samlenotat oversendt den 26. april 2007.

Sagen blev også forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. april 2007 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. april 2007 jf. samlenotat af 2. april 2007.

Der er oversendt grundnotat af 4. november 2005.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 41/2007 for så vidt angår den genopretningsplan for almindelig tun, som Den internationale Kommission for Bevarelse af Tunbestanden i Atlanterhavet har anbefalet KOM (2007) 74

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 26. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 41/2007 ("TAC/kvoteforordningen") for så vidt angår almindelig tun, som Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunbestanden i Atlanterhavet (ICCAT) har anbefalet. Formålet er på EU-plan at gennemføre den genopretningsplan samt kvotefordelingsnøgle som ICCAT har besluttet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 74 af 27. februar 2007, fremsendt forslag til Rådet om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 41/2007 for så vidt angår den genopretningsplan for almindelig tun, som Den internationale Kommission for Bevarelse af Tunbestanden i Atlanterhavet har anbefalet. Forslaget er oversendt til Rådet den 27. februar 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) Nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik, særligt art. 20 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-12. juni 2007 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen er led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Formålet med dette forslag er på EU-plan at gennemføre den genopretningsplan for almindelig tun, som Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), har vedtaget. Genopretningsplanen skal vedtages foreløbigt for 2007, i en ændring til "TAC/kvoteforordningen" i afventning af, at der vedtages en egentlig rådsforordning, baseret på TEF art. 37, om gennemførelse af flerårige foranstaltninger til genopretning af bestanden af almindelig tun.

EU deltager i en række regionale fiskeriorganisationer, der danner ramme for regionalt samarbejde om bevarelse og forvaltning af visse bestande af stærkt vandrende arter. EU har været medlem af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) siden

november 1997. Som part i denne organisation er EU forpligtet til at anvende vedtagne foranstaltninger, som EU ikke har gjort indsigelse imod.

ICCAT vedtog på sit årsmøde i 2006 en 15-årig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet.

For at genopbygge bestanden er der i ICCAT's genopretningsplan fastsat en række foranstaltninger:

- reduktion af TAC-niveauet frem til 2010 fra 2006-niveau på 32.000 tons til 25.500 tons i 2010,
- fiskeribegrænsninger i visse områder og perioder,
- et nyt mindstemål for størrelser af de landede tun,
- foranstaltninger vedrørende sports- og fritidsfiskeri, samt
- kontrolforanstaltninger og gennemførelse af ICCAT-ordningen for fælles international inspektion med henblik på at sikre, at planen bliver effektiv.

Hensigten med genopretningsplanen er med en sandsynlighed på over 50 % at tilvejebringe en biomasse svarende til det maksimalt bæredygtige udbytte.

I december 2006 blev der fastsat en foreløbig kvote i EU på 9.397,7 tons for 2007. EU's kvote er efterfølgende i ICCAT fastsat til 16.779,55 tons i 2007. TAC'en for EU var i 2006 18.301 tons.

Der fastsættes således i forslaget en ny kvotefordeling medlemsstaterne imellem samt fastsættes tekniske regler for fiskeriets udøvelse. Disse tekniske regler er til eksempel fastsættelse af et nyt mindstemål for almindelig tun på som hovedregel 30 kg. (art. 80g), mod tidligere 10 kg, begrænsning i fritidsfiskeriet til maks. 1 tun pr. fangstrejse (art. 80j) samt gennemførelse af ICCAT-ordningen for fælles international inspektion (art. 80y).

Det er især sydeuropæiske medlemsstater, som har kvoter i det pågældende fiskeri.

Formandskabet har den 13. april 2007, fremlagt et kompromisforslag med en række tekniske justeringer, herunder en bestemmelse om mulighed for støtte fra Den europæiske Fiskerifond til særlige foranstaltninger til genopretning af tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at berøre danske fiskere.

Høring

På møde i §5-udvalget (fiskeri) den 29. maj var der ingen bemærkninger til forslaget.

På møde i § 5-udvalget (fiskeri) den 26. marts 2007 var der ingen bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det positivt, at der gennemføres en genopretningsplan for tun.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2007 i forbindelse med forelæggelse af Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7.-8. maj 2007, jf. samlenotat oversendt den 26. april 2007.

Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. april 2007 i forbindelse med forelæggelse af Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. – 17. april 2007, jf. samlenotat af 3. april 2007.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

8. Forslag til Rådets forordning om en flerårig plan for torskbestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande KOM (2006) 411

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 3. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget indebærer en flerårig plan for at sikre et langsigtet, bæredygtigt fiskeri, hvor der kan opnås de størst mulige udbytter på lang sigt. Dette skal ske ved en årlig reduktion af fiskeridødeligheden på 10 % indtil det fastsatte mål er nået, gennem reduktion af fiskeriindsatsen. Planen indeholder også regler om regulering af fangstmulighederne. Bestemmelserne suppleres med en række kontrolbestemmelser. Planen evalueres løbende.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 411 af 24. juli 2006 fremsendt forslag til Rådets forordning om en flerårig plan for torskbestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande. Forslaget er oversendt til Rådet den 25. juli 2006. Forslaget er modtaget fra Rådssekretariatet i dansk sprogversion den 26. juli 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. – 12. juni 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet forslaget falder ind under Fællesskabets enekompetence. Idet der er tale om et forslag om bevarelse af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik, er regeringen enig heri.

Formål og indhold

Den Internationale Østersø-fiskerikommission (IBSFC) vedtog i 2003 en forvaltningsplan for torskefiskeriet i Østersøen. Ifølge videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) er der en række svagheder i forvaltningsplanen og rådgivningen viser, at det for øjeblikket er meget vanskeligt at gennemføre planen.

Kommissionen har på den baggrund fremlagt et forslag til en ny flerårig plan.

Ifølge den seneste videnskabelige rådgivning fra ICES er torskebestanden i ICES-underafsnit 25-32 i Østersøen (den østlige del) faldet til et niveau, hvor den lider under reduceret reproduktionsevne, og den måde, bestanden udnyttes på, er ikke bæredygtig. ICES anslår i øvrigt, at 35-45 % af landingerne af den østlige torskebestand ikke er blevet indberettet sidste år. For så vidt angår torskebestanden i ICES-underafsnit 22-24 i Østersøen (den vestlige del), er den i en bedre stand, men ICES vurderer, at torskebestanden overfiskes, og er nået ned på et niveau, hvor der er risiko for reduceret reproduktionsevne.

Forvaltningsplanens mål

Målet for planen er at sikre en bæredygtig udnyttelse af de pågældende torskebestande i Østersøen. Begge bestande skal op på et sådant niveau, at deres fulde reproduktionsevne bevares, og der kan opnås de størst mulige udbytter på lang sigt. Kommissionen foreslår, at det for torskebestanden i ICES-underafsnit 22-24 indebærer et mål for fiskeridødeligheden (den andel af bestanden, som fiskeriet årligt fjerner fra bestanden = F) på $F=0,6$ for aldersgruppen 3-6 år og for torskebestanden i ICES-underafsnit 25-32 et mål for fiskeridødeligheden på $F=0,3$ for aldersgruppen 4-7 år.

Metode til fastsættelse af årlige fiskerimuligheder

Der fastsættes som nu TAC'er (TAC = Total Allowable Catch: årlig tilladt fangstmængde) for hver af de to torskebestande, idet der tilsigtes en årlig reduktion i fiskeridødeligheden med 10 % årligt indtil de fastsatte mål er nået. Herefter fastsættes TAC'en, så fiskeridødeligheden fastholdes.

Som det kendes fra andre forvaltnings- og genopretningsplaner, foreslås det, at udsvinget i TAC'en højst må være 15 % i forhold til året før. Rådet kan dog, såfremt det findes berettiget, vedtage en TAC, der er lavere end den TAC, som følger af den foreslåede mekanisme.

Reduktion af fiskeriindsatsen

Metoden til fastsættelse af TAC for de to bestande suppleres med en begrænsning af fiskeriindsatsen. Denne begrænsning foreslås gennemført ved henholdsvis lukkede perioder og områder samt begrænsning af antallet af fiskedage med henblik på en reduktion i fiskeridødeligheden på 10 % årligt til de fastsatte mål er nået.

Da torskefangsterne i fiskerier efter sild og brisling og visse, nærmere angivne former for laksefiskeri er meget begrænsede, foreslås fiskeriindsatsen ikke reduceret for de pågældende fiskeriformer.

Ligeledes vil fartøjer under 12 meter have adgang til at beholde om bord og lande indtil 10 % torsk, når de fisker med garnredskaber med en maskestørrelse på mindst 110 mm inden for 12 sømil.

Kommissionen kan tildele medlemsstaterne ekstra fiskedage på grund af permanent begrænsning af fiskeriindsatsen enten på grund af endeligt ophør med fiskerivirksomhed siden 1. januar 2005 eller definitiv tilbagetrækning fra det pågældende område.

Kontrolregler

Kommissionen stiller forslag om en række kontrolbestemmelser som bl.a. tolerancemargin på 8 % i logbogen, regler for ind- og udsejling af forskellige områder, forudmeldelse til de nationale kontrolmyndigheder af landinger af mere end 300 kg torsk og fastsættelse af inspektionsmål. Ligeledes skal et fartøj, som har mere end 750 kg torsk ombord, lande i udpegede havne.

Evaluerings og revision

Planen skal løbende evalueres, og minimumsfiskeridødeligheden kan revideres af Rådet på grundlag af rådgivning fra STECF. Planen træder i kraft 1. januar 2008.

Formandskabet har den 23. maj 2007 fremlagt et arbejdsrapport med forslag til en indsatsregulering i form af et simpelt havdagesystem kombineret med styrkede kontrolbestemmelser. Forslaget indebærer en undtagelse for fartøjer under 8 m, en fastsættelse af lukkeperioderne gældende fra 1. - 30. april i den vestlige del og 1. juli - 31. august i den østlige del, svarende til de lukkede perioder i 2007. De lukkede områder opretholdes fortsat.

Samtidig fastsættes mulighed for kompensation i form af ekstra havdage for ophuggede fartøjer siden 2005. ICES underområde 29-31 (den nord-østligste del af Østersøen) underlægges ikke indsatsregulering. Det er muligt at undtage område 27 og 28 fra indsatsregulering, hvis det kan påvises, at der fanges mindre end 3 % af den samlede fangst i ICES-område 25-28. Der vil være adgang til at fiske med drivliner for laks, forudsat fartøjet ikke har torsk ombord.

På kontrolsiden stilles krav om, at det enkelte fartøj ved farvandsskift med torsk ombord skal gå direkte i havn og losse uden for det område, hvor det har fisket. Samtidig kan et fartøj, som går i havn inden for samme område, hvor det har fisket, fortsætte fiskeriet i dette område med torsk ombord. Herudover skal landet torsk vejes før det sælges videre eller transporteres væk fra havneområdet.

Forslaget betragtes som en genopretningsplan de første 3 år, hvorfor det er muligt at opnå støtte under Den Europæiske Fiskerifond.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes at have visse statsfinansielle konsekvenser. Der vil i forbindelse med forslaget være udgifter forbundet med indførelse af et havdagesystem kombineret med styrkede kontrolforanstaltninger. Dette vil under Fiskeridirektoratet bl.a. omfatte:

- Administration af tilladelser, herunder kontrol af, at der kan udstedes tilladelser
- Registrering af fiskeriindsatsdata, herunder opgørelse af indsats for hvert område
- Udvikling af et nyt system for modtagelse af indsatsrapporter, registrering og samkøring integreret i Fiskerisystemet
- Kvalitetssikring og opfølgning på manglende indsatsrapporter
- Fælles kontrol og udveksling af inspektører uden for dansk område

De øgede udgifter for Fiskeridirektoratet andrages til 2,5 mio. kr. plus engangsinvesteringer på 0,5 mio. kr., som afskrives over 5 år.

Forslaget vurderes at kunne have negative erhvervsøkonomiske konsekvenser i genopbygningsfasen som følge af de foreslåede begrænsninger i fiskeriet med henblik på at nå planens mål.

Høring

Ved møde i § 5-udvalget den 29. maj 2007 stillede Danmarks Fiskeriforening sig generelt positiv over for det seneste arbejdsrapport, herunder etableringen af et havdagesystem med tilhørende kontrolforanstaltninger.

Danmarks Fiskeriforening nævnte, at man kunne acceptere en undtagelse for underområde 28, men var skeptisk over for at undtage underområde 27 fra indsatsregulering, da dette er et ikke ubetydeligt område for torskefiskeri. Ligeledes ønskede man en logbogstolerance på 10 % i stedet for de 8 % for torsk. Det blev understreget, at en reduktion i fiskeriindsatsen skal ske ud fra det eksisterende antal fiskedage, man har til rådighed i år.

Danmarks fiskeriforening mente, at der ikke var et klart grundlag for at tildele ekstra havdage for ophugning af kapacitet.

WWF vurderede, at det kunne være svært at kontrollere et havdagesystem hvorfor en opstramning i kontrollen var nødvendig, hvis systemet skulle fungere.

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt i skriftlig procedure den 10. august 2006. Danmarks Fiskeriforening finder det principielt forkert både at anvende kvotebegrænsninger og indsatsbegrænsninger i et givet farvandsområde. Skal begge systemer imidlertid anvendes samtidig, må der ske en sikring af erhvervsmulighederne for de mindste fartøjer i de lukkede perioder, da disse fartøjer ikke har alternative fiskerimuligheder.

WWF anbefaler en række tiltag med henblik på en genopretning af torskebestanden, herunder en lukning af fiskeriet efter torsk i Østersøen indtil genopretning er nået, en kraftig reduktion i flådekapaciteten samt en harmonisering af fiskerikontrolsystemerne mellem landene.

Ved møde i § 5-udvalget den 26. marts 2007 bemærkede Danmarks Fiskeriforening, at Danmark, ved at indføre et havdagesystem på baggrund af tilstrækkelig bevis for fyldestgørende fiskerikontrol, kunne vise vejen og sætte en standard for en række lande, som endnu ikke kan påvise de nødvendige kontrolforanstaltninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

| Regeringen støtter en langsigtet strategi for forvaltningen af torskebestandene i Østersøen.

| Regeringen støtter ligeledes etableringen af et havdagesystem i Østersøen.

Endelig støtter regeringen fuldt ud arbejdet med at bekæmpe ulovlige og urapporterede landinger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil være positivt indstillede over for en langsigtet strategi for forvaltningen af torskebestandene i Østersøen.

| Det forventes, at flere lande vil arbejde for undtagelser fra et havdagesystem.

| Det forventes ligeledes, at nogle lande vil ønske mulighed for bevarelse af det nuværende system med lukkede perioder og dage.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. april 2007 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. april, jf. samlenotat oversendt den 3. april 2007.

Der er oversendt notat om nærhedsprincippet den 10. august 2006 og grundnotat den 24. august 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

9. Forslag til Rådets forordning om indgåelse af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og den danske regering og det grønlandske landsstyre på den anden side

KOM (2006) 804

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 26. april 2007. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

EU og Grønland har forhandlet om en fiskeripartnerskabsaftale, der giver EU-fiskere visse fiskerirettigheder i grønlandsk farvand. I forhold til den tidligere fiskeriaftale indebærer partnerskabsaftalen en reduktion af såvel fiskerimuligheder som den finansielle modydelse. Fiskeripartnerskabsaftalen skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem EU og Grønland ved at skabe en ramme med henblik på at forbedre en bæredygtig fiskeripolitik og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Grønlands fiskerizone. Den finansielle modydelse er fastsat til årligt 15,8 mio. EUR og kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne. Heraf er 3,2 mio. EUR årligt øremærket til forbedring og gennemførelse af en sektororienteret fiskeripolitik i Grønland. I tillæg til fiskeripartnerskabsaftalen har EU og Grønland indgået en global partnerskabsaftale der udvider samarbejdet til også at omfatte ikke-fiskerirelaterede områder. De to aftaler sikrer tilsammen Grønland en finansiell overførsel fra EU svarende til niveauet i den tidligere fiskeriaftale.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 804 af 14. december 2006 fremsendt ovennævnte forslag. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogversion den 18. december 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 300, stk. 2 og 3 i sammenhæng med artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-12. juni 2007 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Grønland har forhandlet om indgåelse af en fiskeripartnerskabsaftale, som giver EU visse fiskerimuligheder i Grønlands fiskerizone. Teksten til en aftale blev sammen med en protokol og bilag paraferet den 2. juni 2006. Aftalen skal erstatte den hidtidige fiskeriaftale mellem EU og Grønland. Som følge af bl.a. en midtvejsevaluering af den tidligere aftale og kritik fra Revisionsretten og Europa-Parlamentet, blev det i 2003 besluttet, at det fremtidige samarbejde mellem EU og Grønland

skulle baseres på en strategi med to søjler med en bredere samarbejdsordning på andre områder end fiskeri, samt en fiskeripartnerskabsaftale.

Fiskeripartnerskabsaftalen incl. protokollen til aftalen og det tilhørende annex, hvori fiskerimulighederne og det finansielle bidrag fastsættes, gælder for en seksårig periode og fornyes for seksårige perioder, medmindre der gives meddelelse om ophør fra en af parterne i henhold til specifikke regler.

Det anføres, at den nye fiskeripartnerskabsaftale skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem EU og Grønland ved at skabe en ramme for et partnerskab med henblik på at forbedre en bæredygtig fiskeripolitik og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Grønlands fiskerizone.

Aftalen giver fortsat EU adgang til at anvende kvoter og uudnyttede overskudsmængder fra Grønland i sine bilaterale aftaler med Norge, Færøerne og Island. Herudover videreføres mulighederne for etablering af fælles foretagender og blandede selskaber mellem grønlandske kvoteholdere og europæiske redere, forsøgsfiskeri og en fortrinsret for EU til eventuelle supplerende fiskerimuligheder.

Ifølge den tilhørende protokol og tillæg til aftalen får EU fra 2007 adgang til at fiske torsk, rød fisk, hellefisk, rejer, helleflynder, lodde og snekrabber foruden nærmere definerede bifangster. I forhold til den tidligere protokol er der samlet set tale om en reduktion af fiskerimulighederne, idet bl.a. kvoterne for rød fisk og snekrabber er reduceret væsentligt og kvoten for skolæst helt fjernet, mens kvoten for rejer (øst) og hellefisk (vest) er opjusteret.

Fordelingen af fiskerimulighederne sker som udgangspunkt i overensstemmelse med princippet om relativ stabilitet (historiske fiskerirettigheder). Med henblik på at optimere kvoteudnyttelsen kan Kommissionen tage licensansøgninger fra andre medlemslande i betragtning, hvis ikke fiskerimulighederne udnyttes fuldt ud af den oprindelige kvoteholder. Hidtil har kvoteudvekslinger mellem medlemslande kun kunnet ske på frivillig basis.

Af nedenstående tabel fremgår de foreløbige fiskerimuligheder for EU i perioden 2007 – 2012. De endelige kvoter fastsættes hvert år af EU og Grønland i fællesskab i regi af Den Blandede Komité under hensyntagen til den videnskabelige rådgivning, forsigtighedsprincippet og den grønlandske fiskerisektors behov.

Art (tons)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk	1.000	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Rødfisk	10.838	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Hellefisk (vest)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Hellefisk (øst)	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Rejer (vest)	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Rejer (øst)	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Helleflynder (vest)	200	200	200	200	200	200
Helleflynder (øst)	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Lodde	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Snekrabber	500	500	500	500	500	500
Bifangster	2.600	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300

I tillæg til loddekvoten på 55.000 tons, der kun dækker de traditionelle overførsler til Island, Norge og Færøerne, afsættes en årlig finansiel reserve svarende til køb af ekstra 25.000 tons lodde, såfremt der er biologisk grundlag herfor. Yderligere køb af lodde skal ske gennem aftalens generelle bestemmelse om supplerende fiskerimuligheder – dog op til max 7,7 pct. af den samlede TAC, hvilket svarer til niveauet i den tidligere protokol. En tilsvarende mekanisme er indført for torskekvoten, hvor der afsættes en finansiel reserve til køb af ekstra 3.500 tons.

Danmark råder over 50 pct. af EU's rejekvote ved Grønland, men i praksis fiskes hele rejekvoten af et dansk fartøj. Danmark har traditionelt fisket hovedparten af EU's loddekvote, der p.t. er ufordelt mellem medlemslandene.

Den årlige finansielle godtgørelse til Grønland udgør 14,3 mio. EUR, hvortil kommer den ovenfor nævnte reserve på 1,54 mio. EUR til køb af ekstra fiskerimuligheder for torsk og lodde. Heraf er 3,2 mio. EUR årligt øremærket til forbedring og gennemførelse af en sektororienteret fiskeripolitik i Grønland. Den finansielle godtgørelse kan justeres som følge af ændringer i fiskerimulighederne.

Redernes bidrag er fastsat for hver art som 5 pct. af nærmere definerede referencepriser og vil kunne bidrage til en supplerende årlig indkomst på ca. 2 mio. EUR for Grønland. For det danske rejefiskeri betyder dette en stigning i rederbetalingen på 25 pct. i forhold til 2006.

I protokollens bilag er der en række bestemmelser vedrørende EU-fartøjernes fiskeri i Grønlands farvande, herunder bl.a. regler om licensudstedelse, forsøgsfiskeri, fællesforetagender og VMS (satellitbaseret fartøjsovervågning).

Licensarrangementet giver mulighed for udstedelse af en kollektiv licens omfattende flere fartøjer inden for den samme medlemsstat.

I tillæg til fiskeripartnerskabsaftalen har EU og Grønland indgået en global partnerskabsaftale i form af en rådsafgørelse og en fælles erklæring, der udvider samarbejdet til også at omfatte ikke-fiskerirelaterede områder (bl.a. uddannelse og forskning, energi, kultur og turisme). Aftalen, der blev vedtaget af Rådet af udenrigsministre i juli 2006, medfører en finansiell overførsel til Grønland på årligt 25 mio. EUR. Fiskeripartnerskabsaftalen og den globale partnerskabsaftale vil dermed sikre Grønland en årlig finansiell overførsel fra EU på ca. 42,8 mio. EUR (ca. 320 mio. kr.), hvilket svarer til niveauet i den hidtidige fiskeriaftale.

Såvel fiskeripartnerskabsaftalen som den globale partnerskabsaftale er vedtaget af Grønlands Landsting.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse den 22. maj 2007, hvorved Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Den finansielle modydelse er fastsat til 15.847.244 EUR (ca. 118 mio. DKK) om året.

Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne. Fællesskabets samlede finansielle modydelse kan dog højst udgøre det dobbelte af nævnte beløb excl. den afsatte reserve til køb af ekstra fiskerimuligheder.

Danmark betaler ca. 2 procent af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på ca. 317.000 EUR (ca. 2,4 mio. DKK) årligt ved en budgetudgift for EU på 15.847.244 EUR årligt.

Forslaget kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser som følge af flere fiskerimuligheder efter regler. Samtidig indebærer forslaget en merudgift for erhvervet som følge af den forhøjede rederbetaling.

Høring

På mødet i § 5-udvalget (fiskeri) den 29. maj 2007 var der ingen bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig forslaget. Fra dansk side lægger man vægt på, at fiskerimulighederne i aftalen fordeles ud fra princippet om relativ stabilitet (historiske fiskerirettigheder), og at udveksling af uudnyttede kvoter fortsat sker på frivillig basis.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal. En række medlemslande støtter forslagens artikel 3, stk. 2, der giver Kommissionen mulighed for at omfordele uudnyttede fiskerimuligheder mellem medlemslandene på linie med procedurerne i EU's fiskeriaftaler på den sydlige

halvkugle, hvis fiskerimulighederne ikke udnyttes fuldt ud med licensansøgninger fra medlemsstater med de pågældende fiskerimuligheder. Andre lande med traditionelle fiskeriinteresser i grønlandsk farvand finder grundlæggende, at disse fiskerimuligheder er en del af den relative stabilitet, hvorfor omfordeling af uudnyttede kvoter fortsat må ske på frivillig basis.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt den 2. maj 2007 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7.-8. maj 2007, jf. samlenotat oversendt den 26. april 2007.

Der er oversendt grundnotat om forslaget den 5. februar 2007.

Forslaget om foreløbig anvendelse af fiskeripartnerskabsaftalen med Grønland blev forelagt den 15. december 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006, jf. samlenotat af 7. december 2006.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: En politik, der skal reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid i europæisk fiskeri KOM (2007) 136

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsendt en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet – En politik, der skal reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid i europæisk fiskeri. Udsmid ("discard") er et alvorligt problem i europæisk fiskeri, og derfor mener Kommissionen, at foranstaltninger til løsning af dette problem må have høj prioritet. Formålet med meddelelsen er at tage skridt til udformning af en politik, der reducerer uønskede bifangster og gradvis eliminerer udsmid i europæisk fiskeri.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2007) 136 af 28. marts 2007 fremsendt meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet – En politik, der skal reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid i europæisk fiskeri. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 2. april 2007.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-12. juni 2007 med henblik på drøftelse og vedtagelse af konklusioner.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Formål og indhold

I en meddelelse om udsmid, som Kommissionen vedtog i 2002¹¹, fastslog Kommissionen, at det var et vigtigt mål for den fælles fiskeripolitik fremover at få reduceret udsmid i europæisk fiskeri. Derpå vedtog Rådet konklusioner af 3. april 2003, hvor det opfordrer Kommissionen til at undersøge forskellige måder at løse dette problem på, og især at fremme gennemførelsen af pilotprojekter til reduktion af udsmid i samarbejde med fiskerierhvervet.

Udsmid ("discard") er et alvorligt problem i europæisk fiskeri, og Kommissionen mener, at foranstaltninger til løsning af dette problem må have høj prioritet. Formålet med den nye meddelelse er at tage skridt til udformning af en politik, der reducerer uønskede bifangster og gradvis eliminerer udsmid i europæisk fiskeri.

Kommissionen nævner i sin meddelelse, at Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) har udarbejdet en foreløbig oversigt over udsmid baseret på data fra 2003-2005. Udsmidet varierer fra 20-60 pct. af fangstvægten for diverse typiske fiskerier, der udnytter demersale bestande. Som eksempler kan nævnes, at for torskefiskeriet i Østersøen vurderes udsmidet til at være lavt. I Nordsøen er det anslået, at udsmidet for bomtrawl udgør 40-60 pct. af fangsten og for demersale trawl ca. 40 pct. De foreliggende data dækker ikke alle fiskerier og arter, og visse data er ikke repræsentative. STECF har derfor ikke kunnet anslå det samlede absolutte udsmid i europæisk fiskeri. Overslag baseret på tidligere undersøgelser viser udsmid af størrelsesordenen 500.000-880.000 t i Nordsøen i 1990'erne, hvor bomtrawlere, der fiskede målrettet efter tunge, jomfruummertrawlere og i visse år trawlere, der fiskede målrettet efter hvidfisk, tegnede sig for hovedparten.

Som en årsag til udsmid nævnes økonomiske aspekter. Der er i mange fiskerier et stærkt økonomisk incitament til udsmid for at maksimere landingernes værdi, også kaldet "high-grading", især når forskellige størrelser eller kvaliteter af fisk giver forskellige markedspriser, eller når arter med meget forskellig markedsværdi fanges sammen. Desuden kan visse organismer have lav eller slet ingen værdi, fordi der ikke er noget marked for dem. Endvidere nævnes visse af de gældende regler som årsag til discard - det gælder TAC'er (Total Allowable Catches – samlede tilladte fangstmængder) som hovedforvaltningsinstrument i visse blandede fiskerier og mindstelandingsmål.

Med en ny udsmidspolitik tilstræbes det at få bugt med den eksisterende udsmidspraksis. Dette mål vil ifølge Kommissionen blive nået i EU-farvande ved at tage de enkelte fiskeri er hver for sig og skræddersy planer for dem, der kan omfatte udsmidsforbud og andre supplerende foranstaltninger til nedbringelse af bifangster. Samtidig vil EU i regionale fiskeriforvaltningsorganisationer fremme

¹¹ Jf. KOM(2002) 656 af 26. november 2002: "Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om en EU-handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk".

initiativer til eliminering af udsmid. Udsmidsforbud skal gælde for alle fisk og krebsdyr. Der kan indrømmes undtagelser for specifikke arter, der smides ud igen i specifikke fiskerier, idet det dog skal være klart bevist, at en stor del af dyrene overlever på lang sigt.

De eksisterende forvaltningsforanstaltninger, der tilskynder til udsmid i blandede fiskerier, skal tages op til fornyet overvejelse og ændres, så incitamentet til udsmid reduceres eller fjernes.

Et udsmidsforbud foreslås kombineret med supplerende foranstaltninger såsom f.eks. realtidslukninger og tvunget fiskepladsskift, tilskyndelse til at forbedre fiskeredskabers selektivitet, kvotefleksibilitet, afgifter på uønskede bifangster og konfiskering af uønskede bifangster.

Kommissionens foreslåede politik går ud på, at forvaltningen skal baseres på, hvilke specifikke resultater – maksimal acceptabel indvirkning – der skal opnås, i stedet for at fastsætte bestemmelser for specifikke tekniske løsninger. I en sådan resultatbaseret forvaltning er hensigten ifølge Kommissionen at erstatte de mange mikroforvaltningsspecifikationer for fiskeredskaber og fangstmetoder med krav om specifikke resultater (maksimal acceptabel bifangst), og fiskerierhvervet kan så frit vælge de løsninger, der bedst passer til den praktiske og økonomiske virkelighed i de enkelte fiskerier. Strategien vil således i vid udstrækning bygge på fiskerierhvervets initiativer til at finde tekniske løsninger og løse andre gennemførelsesspørgsmål. Kommissionen nævner, at dette vil være et markant skift i den måde, den fælles fiskeripolitik gennemføres på.

Kommissionen nævner, at håndhævelsen er et altafgørende aspekt ved gennemførelsen. Den vil foreslå foranstaltninger, for hvilke der i praksis kan indføres overvågningsordninger, og som er omkostningseffektive. Observatørordninger kommer efter Kommissionens opfattelse til at spille en stor rolle i håndhævelsen.

Kommissionen nævner, at dokumentet skal danne grundlag for en drøftelse med medlemsstaterne og aktørerne i 2007 om principperne for gennemførelse af en politik, der gradvis skal eliminere udsmid og reducere uønskede bifangster i europæisk fiskeri. Det vil blive opstillet en gennemførelsesplan for de enkelte fiskerier. På baggrund heraf vil der så fra 2008 blive udarbejdet og fremlagt forordninger. Den gradvise udarbejdelse af forordninger for alle EU-fiskerier er et langtidsprojekt.

Udkastet til rådskonklusioner forventes at indeholde følgende elementer:

Rådet:

- Hilser Kommissionens meddelelse velkommen
- Deler bekymringer udtrykt af Kommissionen, men også af mange interessenter, om at den tilfældige bifangst af uønskede marine dyr og udsmid af sådanne uønskede bifangster er spild af ressourcer,
- Bekræfter, at uønskede bifangster er et alvorligt problem i mange europæiske fiskerier og er enig i, at det er hastende at tage fat på problemet,

- Tilslutter sig behovet for at undersøge måder til progressivt at reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid,
- Noterer sig, at en sådan fremgangsmåde kan have mange implikationer som discardforbud, regulering af hvad der fanges i stedet for hvad der landes, og en bevægelse i retning mod en resultat-baseret forvaltning,
- Er enig i at foranstaltninger skal vedtages på basis af en grundig analyse, baseret på den bedste tilgængelige rådgivning og miljømæssige, økonomiske og sociale indvirkninger,
- Gentager at en af de vigtigste veje er at motivere erhvervet til at forbedre selektiviteten i fiskeredskaber og udvikle mere målrettede fiskemetoder,
- Tilskynder Kommissionen, medlemsstater og interessenter til at fremme forskningsindsats i redskabsdesign og fiskerimetoder i relation hertil,
- Minder om vigtigheden af effektiv dataindsamling med henblik på at skabe en solid basis for sådan en ny fremgangsmåde,
- Tilskynder Kommissionen, medlemsstater og interessenter til aktivt at deltage i at finde de bedste løsninger og at udvælge fiskerier med henblik på den første implementering af denne fremgangsmåde med henblik på at reducere uønskede bifangster og eliminere udsmid,
- Minder om, at der er mange åbne spørgsmål, herunder virkningerne for relativ stabilitet, brugen af TAC'er og omkostningseffektivitet, til hvilke tilfredsstillende svar må findes i tæt samarbejde med alle berørte,
- Understreger vigtigheden af at tage hensyn til indvirkningerne på kontrol- og håndhævelsespolitik og praksis, når der udvikles nye foranstaltninger med henblik på reduktion af uønskede bifangster og eliminering af discard,
- Inviterer alle interesserede parter, særligt Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, ACFA (Den Rådgivende Komité for Fiskevarer og Akvakulturprodukter) og RAC'er (regionale rådgivende råd) til at bidrage med deres synspunkter til denne vigtige diskussion.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse om meddelelsen, men kan eventuelt vælge at gøre dette.

Konsekvenser

Kommissionens meddelelse og Rådets udkast til konklusioner har i sig selv ingen lovgivningsmæssige, statsfinansielle, administrative eller samfundsøkonomiske konsekvenser for det offentlige eller for erhvervet.

Det anføres i meddelelsen, at en gradvis indførelse af en politik til eliminering af udsmid på kort sigt vil kunne medføre nettoomkostningsstigninger og indkomsttab. Håndtering og opbevaring af bifangster af ringe handelsværdi er ikke gratis, og indtægterne fra den samlede landing vil blive la-

vere. Lukning af områder og krav om at skifte fiskeplads kan give større afstand til fiskepladserne og dermed længere sejltid og øgede brændstofudgifter. Obligatorisk anvendelse af selektive redskaber vil ligeledes kunne give lavere rentabilitet på kort sigt.

På længere sigt giver det dog ifølge Kommissionen økonomiske fordele, idet reducerede bifangster af ungfisk og fisk ud over kvote vil give større og sundere bestande og dermed øgede fiskerimuligheder. Endvidere vil der kunne skabes nye markeder for produkter fremstillet af fangster, der tidligere blev smidt ud igen.

Høring

På mødet i §5-udvalget (fiskeri) den 29. maj 2007 understregede Danmarks Fiskeriforening, at man lagde stor vægt på at reducere udsmid, men man skulle være opmærksom på, at det er et komplekst emne med mange elementer til overvejelse. Fra Danmarks Fiskeriforenings side arbejdede man med at forbedre selektion i redskaber. WWF bemærkede, at man ser meddelelsen som et skridt i den rigtige retning, men at man gerne havde set vedtagelse af mere bindende konklusioner.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter varmt initiativer til reduktion af uønskede bifangster og eliminering af udsmid.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt støtter medlemsstaterne ønsket om at reducere uønskede bifangster og at eliminere udsmid, men opfattelsen forventes at være, at der er mange spørgsmål, som må drøftes meget detaljeret, før man kan indføre en politik, som Kommissionen lægger op til i sin meddelelse. Der forventes blandt medlemsstaterne en generel tilslutning til vedtagelse af udkastet til konklusioner.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

11. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005 for så vidt angår drivgarn KOM (2006) 511

Samlenotat er oversendt særskilt med henblik på forelæggelse for Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2007.

12. Forslag til Rådets forordning om indførelse af bevarelses- og håndhævelsesforanstaltninger gældende for det område, som reguleres af Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav

KOM (2006) 609

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen den 23. oktober 2006 fremsendt forslag til Rådets forordning om indførelse af bevarelses- og håndhævelsesforanstaltninger gældende for det område, som reguleres af Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav (NAFO) har vedtaget en række overvågnings- og kontrolforanstaltninger, der har til formål at sikre overholdelsen af de forvaltningstiltag, der gennemføres i NAFO. De fleste af disse bestemmelser er allerede gennemført i EU-retten. Med nærværende forslag samles alle tekniske- og kontrolforanstaltninger vedtaget af NAFO i én forordning. Forslaget skal således ses i lyset af processen med regelforenkling.

Forslaget indeholder tekniske- og kontrolbestemmelser for de EU-fartøjer, der driver fiskeri i NAFO-området, bestemmelser om inspektion til havs og i havn, samt bestemmelser vedr. tredjelandsfartøjer.

Tekniske bestemmelser

De tekniske bestemmelser vedrører bl.a. bifangster, maskestørrelser, redskaber og mindstemål. Som hovedregel må bifangster ikke overstige 10 pct. af den samlede fangst. For fiskeri efter rejer er der krav om, at fartøjet skal finde nye fangstpladser, såfremt bifangsterne overstiger 5 %.

Fartøjer, der fisker efter rejer, skal endvidere anvende særlige redskaber med en mindstemaskestørrelse på 40 mm. Fangster, der ikke opfylder nærmere definerede mindstemål, skal genudsættes.

Kontrolforanstaltninger

Forslaget indeholder en observatørordning, der indebærer krav om, at medlemsstaterne skal udpege observatører på alle deres fiskefartøjer, som udøver fiskeri i NAFO-området. Observatørerne skal overvåge, at alle relevante NAFO-bestemmelser overholdes og i den forbindelse bl.a. føre logbog over fartøjets fiskeri, overvåge genudsætninger, bifangster og undermålsfisk og udarbejde en rapport efter hver fangstrejses afslutning. Rapporten forelægges Kommissionen og den pågældende medlemsstats myndigheder. Udgifterne til observatørordningen afholdes af den pågældende medlemsstat, der helt eller delvis kan opkræve denne hos fartøjernes redere.

Kontrolbestemmelserne indeholder endvidere krav om udarbejdelse af en fangstplan over den samlede planlagte fiskeriindsats, produktionslogbog, stuveplan, løbende meddelelse om fangster, samt et krav om mærkning af al forarbejdet fisk.

Inspektion og overvågning til havs

Forslaget indeholder endvidere en inspektionsordning. Kommissionen og/eller medlemsstaterne udpeger inspektører fra medlemslandene, der foretager overvågning og inspektion i det NAFO-regulerede område. Overvågning foregår ved at observere fiskerifartøjer fra et NAFO-inspektionsfartøj. Ved inspektioner underrettes det pågældende fartøj forudgående herom, før inspektørerne kan gå ombord på fartøjet. Inspektørerne udarbejder efterfølgende en inspektionsrapport, der sendes til deres myndigheder. Medlemsstaten eftersender denne til Kommissionen, der videresender denne til den flagstat, det inspicerede fartøj hører under. Ved en konstateret overtrædelse af NAFO-bestemmelserne anføres denne i inspektionsrapporten. Den pågældende medlemsstat skal i overensstemmelse med national lovgivning tage skridt til alle nødvendige videre undersøgelser og indsamling af beviser, når der modtages meddelelse om, at et fartøj har begået en overtrædelse. Visse overtrædelser betragtes som alvorlige overtrædelser, herunder direkte fiskeri efter en bestand, der er underlagt et fiskeristop, fiskeri i lukkede områder og hindring af inspektører i udførelsen af deres opgaver. Opfølgning og sanktioner sker i henhold til nationale regler.

Medlemsstaterne udarbejder hvert år en rapport til Kommissionen med angivelse af bl.a., hvilke sanktioner der er pålagt de pågældende fartøjer, der har begået overtrædelser, herunder angivelse af bødernes størrelse.

Inspektions- og overvågningsopgaven finansieres af medlemsstaterne eller Kommissionen, herunder at stille inspektionsfartøjer til rådighed.

Inspektioner i havn

Medlemsstaterne skal foretage inspektion af alle fartøjer, der anløber deres havne for at lande eller omlade fangster fra det NAFO-regulerede område. Landing eller omladning kan først foretages, når inspektionen er afsluttet. Der er endvidere et krav om forudanmeldelse til havnestatens myndigheder senest 48 timer før fartøjets forventede ankomst.

Virksomhed udøvet af tredjepartsfartøjer

Forslaget indeholder også bestemmelser vedr. fartøjer, hvis flagstat ikke er kontraherende part i NAFO. Medlemsstaterne skal indsende alle relevante oplysninger til Kommissionen om sådanne

fartøjer, der formodes at have drevet fiskeri i NAFO-området. Alle tredjepartsfartøjer, der anløber en udpeget havn, skal inspiceres af myndighederne. Såfremt fartøjets fangsters ombord indbefatter arter reguleret af NAFO fanget i det NAFO-regulerede område, forbyder medlemsstaten al landing eller omladning fra det pågældende fartøj.

Medlemsstaterne må ikke tillade fartøjer, der er opført på NAFO's IUU-liste (liste over fartøjer, der har drevet ulovligt, ureguleret og urapporteret fiskeri) at lande eller omlade, eller må ikke levere brændstof eller forsyninger til disse fartøjer, medmindre der foreligger force majeure.

Danmark driver ikke fiskeri i det NAFO-regulerede område.

Forslaget indeholder en bestemmelse, der muliggør ændringer af forordningen ved en forvaltningskomitéprocedure.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge den 7. juni 2007.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

Høring

På mødet i § 5-udvalget (fiskeri) den 29. maj 2007 var der ingen bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget kan vedtages med enstemmighed.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

-
- 13. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1941/2006, (EF) nr. 2015/2006 og (EF) nr. 41/2007 for så vidt angår fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande**
KOM (2007) 201

Samlenotat er oversendt særskilt med henblik på forelæggelse for Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2007.

-
- 14. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 379/2004 for så vidt angår forhøjelse af toldkontingenterne for fiskevarer for perioden 2007-2009**
KOM-dokument foreligger ikke

Notat følger.

-
- 15. Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg som højst er tolv måneder gammelt**
KOM (2006) 487

Der henvises til særskilt notat fra Familie- og Forbrugerministeriet.